

Kronika *Chrzanowska*

W życiu trzeba mieć pasję!

Drodzy Czytelnicy,

z przyjemnością prezentujemy Wam najnowsze wydanie Kroniki Chrzanowskiej, a w nim wiele ciekawych artykułów o życiu gminy i jej mieszkańców. Miło nam gościć w Waszych domach. Mamy nadzieję, że kolejny numer biuletynu miejskiego będzie źródłem inspiracji i ciekawą lekturą w zimowe wieczory. Przełom roku to czas wyjątkowy, który sprzyja chwili refleksji i snuciu planów na Nowy Rok.

A jakie plany na 2024 rok ma gmina Chrzanów? Przeczytacie o tym w rozmowie z burmistrzem Robertem Maciaszkiem.

Podsumowujemy to, co działo się na lokalnych drogach i informujemy, co jeszcze dzieć się będzie. Przedstawiamy plany dotyczące budowy nowych drogowych połączeń w mieście i w sołectwach. Tych, które usprawnią komunikację mieszkańców i tych, które będą służyć inwestorom. A dla rowerzystów, amatorów jazdy na rolkach i hulajnogach - aktualne informacje o postępach w budowie ścieżki pieszo-rowerowej nad Chechłem.

Temat, który polecamy szczególnie, bo rozgrzewa do czerwoności co roku o tej porze, to odśnieżanie dróg i chodników, a także kwestie związane z własnością dróg w gminie Chrzanów. Zachęcamy do uważnej lektury, by dowiedzieć się wreszcie u źródła, kto i za co odpowiada.

Sporo uwagi poświęcamy jak zawsze wydarzeniom kulturalnym, sportowym i edukacyjnym. I to co najważniejsze i co staje się naszym znakiem rozpoznawczym - oddajemy głos ciekawym mieszkańcom, ludziom z pasją. Niewątpliwie wielkimi pasjonatkami są członkinie zespołu Senior Singers, którym piosenka towarzyszy od 10 lat i które udowadniają, że jesień życia może być bardzo ekscytująca. Pasji nie można też odmówić lokalnym miłośnikom piłki ręcznej.

Koniecznie przeczytajcie relację ze spotkania po latach legend chrzanowskiego szczypiorniaka, tworzących od dekad historię tego sportu na ziemi chrzanowskiej.

Nie zapomnieliśmy także o pasjonatach kolei i miłośnikach historii. Oni także znajdą coś dla siebie.

Każdy artykuł to okno na życie naszej gminy i jej mieszkańców. To właśnie ich historie, a właściwie Wasze historie, osiągnięcia i podejmowane wyzwania tworzą mozaikę tego, co w Chrzanowie najpiękniejsze i wyjątkowe.

Gorąco zachęcamy do lektury. Niech każdy artykuł będzie inspiracją do aktywnego uczestnictwa w życiu naszej wspólnoty i świadectwem tego, jak wiele możemy razem osiągnąć.

Wszystkiego dobrego w Nowym Roku!
Redakcja

W tym numerze polecamy:

Chrzanów inwestuje bez zadłużania gminy	s. 4
Remont za remontem	s. 6
Gmina nie odpowiada za wszystko	s. 9
Na ulicach znów jest nocą jasno	s. 18
Seniorzy przejęli klucze do miasta	s. 28
Spotkanie legend chrzanowskiego szczypiorniaka	s. 36
Ostatni dzwonek, by wymienić ogrzewanie	s. 40
Dalekobieżnym z Chrzanowa	s. 49
Sprawdź u źródła!	s. 53

Chrzanów inwestuje bez zadłużania gminy

W mijającym roku Chrzanów zainwestował w rozwój gminy i poprawę jakości życia mieszkańców rekordową kwotę blisko 53 milionów złotych! Co czeka chrzanowian w 2024 roku i czy nowe inwestycje rzeczywiście przyczynią się do rozwoju gminy? Kronika Chrzanowska zapytała o to burmistrza Roberta Maciaszka.

„Kronika Chrzanowska”: Koniec roku to dobry czas na podsumowanie ostatnich 12 miesięcy. Jak wygląda sytuacja finansowa gminy na koniec roku?

Burmistrz Robert Maciaszek: *Pomimo niesprzyjających okoliczności takich jak trwająca wojna w Ukrainie, rekordowa inflacja czy zmiany ustawowe, które obniżyły dochody własne samorządów, sytuacja naszego gminnego budżetu wygląda naprawdę dobrze. Dzięki odpowiedzialnemu i oszczędnemu gospodarowaniu publicznymi pieniędzmi, możemy nie tylko inwestować rekordowe środki w rozwój miasta i naszych sołectw, ale także spłacić praktycznie całe zadłużenie gminy z poprzednich kadencji. Tylko w tym roku zainwestujemy w rozwój gminy i poprawę jakości życia mieszkańców blisko 53 mln zł, co jest rekordowym wynikiem. Co ważne, wszystkie inwestycje realizujemy z pozyskanych dotacji zewnętrznych oraz oszczędności. Odkąd jestem burmistrzem gmina nie musiała i nie zaciągnęła ani złotówki kredytu.*

Gdy obejmował Pan urząd burmistrza Chrzanowa gmina miała blisko 29 mln długów. Ile dzisiaj wynosi nasze zadłużenie?

- Dzisiaj z tej kwoty pozostało do spłaty już tylko 4,8 mln zł. W ciągu ostatnich 5 lat pracy, nie tylko nie zaciągnęliśmy żadnego nowego

kredytu, ale spłaciiliśmy jeszcze ponad 24 mln zł długów z poprzednich kadencji. Wszystkie realizowane przez nas w tej kadencji inwestycje, takie jak nowe ronda, drogi, stadion miejski, baseny letnie, rozbudowa Szkoły Podstawowej nr 6, nowe boiska sportowe w Stelli, Luszowicach, przy SP10/IIILO i przy SP3, rewitalizacja parku w Kościelcu, budowa sali pożegnań, skateparku, nowych mieszkań i parkingów, EkoDotacje i wiele innych, wykonywane są z pozyskanych dotacji, wygospodarowanych dochodów własnych oraz oszczędności. Warto wspomnieć, że w ciągu ostatnich 5 lat skutecznie pozyskaliśmy na nowe inwestycje prawie 108 mln zł dotacji ze środków unijnych i rządowych.

Kwota robi wrażenie, podobnie jak fakt, że gmina rozwija się bez zadłużania. Ale czy nowe inwestycje rzeczywiście przyczynią się do dalszego rozwoju miasta? Jaka przyszłość czeka Chrzanów w najbliższych latach?

- Mój pomysł na rozwój gminy Chrzanów oparłem na trzech filarach. Pierwszym jest budowa nowych mieszkań, która umożliwi usamodzielnienie się młodym i stworzy warunki dla osiedlenia się u nas nowych mieszkańców. Zależało mi w szczególności na mieszkaniach dla młodych rodzin z dziećmi, dla ludzi którzy pracują i mają stałe dochody oraz dla seniorów. Dzięki blisko 600 nowym mieszkaniom, które zostały już

wybudowane lub są w trakcie realizacji, w Chrzanowie będą mogły zamieszkać nowe rodziny. Dzięki nowym mieszkańcom rośnie również budżet gminy i rozwijają się lokalne firmy. Drugi filar rozwoju związany jest budową strefy inwestycyjnej przy autostradzie A4. Od 5 lat mozolnie skupujemy działki w tym rejonie. Często żartuję, że jestem pierwszym burmistrzem w historii miasta, który więcej nieruchomości kupi dla gminy niż sprzeda. Stworzyliśmy też nowy plan zagospodarowania przestrzennego przy autostradzie, który na 275 ha tworzy Chrzanowską Strefę Inwestycyjną. To już się stało. Teraz czas na budowę nowej drogi, która połączy strefę gospodarczą z węzłem A4 i otworzy skupione przez nas tereny inwestycyjne. Na ten cel skutecznie pozyskałem już 15 mln zł dotacji z Programu Polski Ład. Inwestycję wpisaliśmy do przyszłorocznego budżetu. W pierwszym kwartale 2024 r. ogłosimy przetarg w formule „zaprojektuj i wybuduj”. W ramach tej inwestycji zbudujemy także w Strefie Inwestycyjnej drogę rowerową oraz zatoki autobusowe. I wreszcie trzecim filarem rozwoju gminy jest szeroko rozumiana ekologia, czyli poprawa jakości środowiska naturalnego, w tym powietrza, tworzenie parków kieszonkowych, dbanie o tereny zielone oraz miejsca do wypoczynku i rekreacji na łonie natury. Jednym z pomysłów jest budowa Chechłostrady, czyli drogi rowerowej nad potokiem Chechło, od Zalewu przy ul. Topolowej aż do „Skały” przy ul. Fabrycznej. Realizujemy już pierwszy etap wzdłuż potoku na Osiedlu Młodości.

Od lat wiele się mówiło o potencjale Chrzanowa położonego przy autostradzie A4. Jednak strefy inwestycyjne i nowe miejsca pracy powstawały w innych częściach regionu, np. w Niepołomicach czy Skawinie. Czy te konkretne działania, o którym Pan wspominał, pomogą wreszcie skutecznie ściągnąć nowych inwestorów do nas?

- Powiem nawet więcej. To już się dzieje! Mamy pierwszego inwestora, który w przyszłym roku rozpocznie budowę swojego zakładu w naszej Strefie Inwestycyjnej przy A4. Firma jest dobrze znana na rynku i ma rozpoznawalną markę, między innymi dzięki aktywnemu wspieraniu polskiego sportu. Zapewniam, że to dopiero początek. Jestem już po kilku spotkaniach z kolejnymi inwestorami i jestem pewien, że

dzięki naszej pracy, Chrzanowska Strefa Inwestycyjna skazana jest na sukces. W ciągu najbliższych lat powstanie u nas wiele nowych firm i miejsc pracy. To gwarancja, że nasze miasto będzie się mogło nadal rozwijać. Każda nowa firma to także zwiększenie dochodów własnych gminy. Dzięki temu będziemy mogli jeszcze ambitniej rozbudowywać naszą infrastrukturę i zwiększać jakość usług publicznych świadoczonych mieszkańcom, takich jak edukacja, opieka społeczna czy komunikacja publiczna.

A jak kształtuje się budżet gminy na 2024 rok? Jakie inwestycje nas czekają poza wspomnianą drogą łączącą Chrzanowską Strefę Inwestycyjną z autostradą?

- Dużo się będzie działo także w przyszłym roku. Wciąż mamy do zrealizowania wiele inwestycji, na które czekają mieszkańcy. Wśród największych jest budowa nowego bloku mieszkalnego u zbiegu ul. Mieszka I i Zielonej w Chrzanowie. Powstanie tu 66 mieszkań o wysokim standardzie przeznaczonych na wynajem z opcją wykupu na własność. Pod blokiem znajdzie się także miejsce na duży garaż podziemny. Ta inwestycja jest warta ok 32 mln zł. Na jej realizację pozyskaliśmy już 15,5 mln zł dotacji. Poza nią w budżecie na przyszły rok mamy zabezpieczone dodatkowe 35 mln zł na kolejne inwestycje w Chrzanowie i naszych sołectwach. Skończymy budowę sali gimnastycznej i nowego przedszkola w Kościelcu, zbudujemy nową siedzibę dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Płazie, wybudujemy drogę rowerową nad potokiem Chechło oraz łącznik ulic: Krakowska - 29 Listopada - Kadłubek - Świętokrzyska. Przebudujemy także ulice Morgową i Długą w Balinie, Wapienną w Pogorzycach, Kroczy-miech oraz Kolonię Rospontowa. Zainwestujemy w nasze zabytki, w tym w budynek OSP Chrzanów przy ul. Śląskiej. Wybudujemy nowe boiska na bezpiecznej nawierzchni przy SP6, SP5 oraz w Pogorzycach. Przebudujemy „Grzybka” przy ul. Lipowej w Balinie, wymienimy centralę wentylacyjną na Krytej Pływalni oraz stworzymy nowe miejsce do wypoczynku i rekreacji pomiędzy ulicami Partyzantów i Jordana, gdzie zbudujemy m.in. wielofunkcyjne boisko, bieżnię i górkę do jazdy na sankach. To tylko wybrane inwestycje na przyszły rok. Będzie się działo!

Remont za remontem

Remont ul. Szarych Szeregów, przebudowa łącznika ulic: Popiełuszki i Broniewskiego, wymiana nawierzchni na najbardziej zniszczonym odcinku ul. Sikorskiego. W ostatnich miesiącach sporo się działo na chrzanowskich drogach i sporo będzie się tu dziać w 2024 roku.

W listopadzie zakończył się remont na ul. Szarych Szeregów w Chrzanowie. W centrum osiedla Młodości powstał zupełnie nowy odcinek drogi.

- Odtworzyliśmy nawierzchnię jezdni, wymieniliśmy krawężniki tam, gdzie było to konieczne, wyremontowaliśmy zatoki autobusowe oraz chodnik – wylicza burmistrz Robert Maciaszek.

Na osiedlach i w sołectwach

Koszt prac to ponad 732 tys. zł. Blisko 318 tys. zł gmina pozyskała na ten cel z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Mieszkańcom tak bardzo podoba się nowa droga, że już pytają, kiedy remont kolejnych. Wśród najczęstszych postulatów jest remont ul. Witosy, przebudowa dróg na osiedlu Kościelec i na osiedlu Stara Huta.

- Dużo się dzieje, ale wiele jeszcze przed nami. Proszę o cierpliwość. Remontujemy tyle dróg,

na ile pozwalają nam finanse gminy. Skutecznie pozyskujemy także na ten cel dotacje zewnętrzne. Dzięki temu możemy robić jeszcze więcej – podkreśla burmistrz.

Rzeczywiście, jeden remont się kończy, a zaczyna kolejny. W 2023 r. udało się przebudować łącznik pomiędzy ulicami: Popiełuszki i Broniewskiego. Mieszkańcy osiedla od lat na to czekali.

Komfort jazdy poprawił się również na ul. Sikorskiego w Chrzanowie. Stara nawierzchnia została sfrezowana na głębokości ok. 4 cm, wyrównana i przykryta nowym asfaltem. Wyregulowano także istniejące studzienki w drodze. Z budżetu gminy wydano na ten cel ok. 66 tys. zł.

Remontu nawierzchni doczekali się także mieszkańcy ul. Zacisznej w Pogorzycach. Poza wymianą asfaltu utwardzono także pobocze. Koszt robót to ponad 98 tys. zł.

W ramach rekompensaty

- Część remontów ulic gminnych udało nam się wykonać w ramach porozumień zawartych z wykonawcą przebudowy wiaduktów kolejowych w Chrzanowie. Zostały zrealizowane w ramach rekompensaty za ponadnormatywną eksploatację niektórych odcinków dróg – wyjaśnia Piotr Pawletta, dyrektor Wydziału Dróg i Inwestycji.

Dzięki temu: na ul. Zbożowej (odcinek ok. 130 m) położona została nowa nakładka asfaltowa o szerokości 5 metrów; na ul. Stara Huta nowa nakładka (ok. 120 m) na odcinku od ul. Marii Konopnickiej do ul. Jana Brzechwy, a na ul. Sikorskiego nowa nakładka (200 m) od obwodnicy do końca garaży wraz z drogą wewnętrzną wzdłuż garaży (40 m).

- Wyremontowaliśmy także ul. Kwiatową w Chrzanowie. W tym przypadku remont odcinka o powierzchni 300 mkw. został wykonany

dzięki porozumieniu z firmą Pavimental Polska sp. z o.o. Była to rekompensata ze strony spółki, która zajmowała się przebudową odwodnienia autostrady A4, za prowadzenie w czasie remontu transportu wysokotonażowego po drogach gminnych – wyjaśnia Pawletta.

Z kolei w 2024 r. rozpocznie się remont ul. Kolonia Rospontowa. Stara nawierzchnia drogi zostanie wymieniona na nową. W planach jest także częściowa wymiana i regulacja krawężników. Koszt prac to ponad 298 tys. zł. Ponad połowę tej kwoty, ok. 157 tys. zł, gmina pozyskała z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Z tego samego źródła Chrzanów otrzymał także wsparcie w wysokości ponad 258 tys. zł na remont ul. Wapiennej w Pogorzycach. Koszt prac to ponad 510 tys. zł. Realizacja zadania, które obejmie m.in. wzmocnienie i wyrównanie nawierzchni a także wzmocnienie zjazdów do posesji także jest planowane w 2024 r.

Z myślą o mieszkańcach i inwestorach

Gmina nie tylko remontuje i przebudowuje istniejące drogi, ale także buduje zupełnie nowe połączenia. W centrum miasta powstaje łącznik ulic: 29 Listopada i Kadłubek, a w Chrzanowskiej Strefie Inwestycyjnej droga, która połączy atrakcyjne tereny z węzłem autostradowym i drogami powiatowymi.

W ramach zadania pn. „Budowa połączenia drogowego ul. Krakowskiej z ul. Świętokrzyską” w centrum miasta powstanie zupełnie nowa droga, która ułatwi poruszanie się po mieście.

- Podpisaliśmy już umowę z wykonawcą. To firma z gminy Babice, ta sama, która wykony-

wała dla nas remont ul. Szarych Szeregów w Chrzanowie. Zadanie obejmuje budowę nowej drogi wraz z parkingami od ul. 29 Listopada do ul. Kadłubek oraz przebudowę ul. Berka Joselewicza. Cała inwestycja zakończy się na ul. Świętokrzyskiej – tłumaczy burmistrz Robert Maciaszek.

Dla mieszkańców

Koszt inwestycji to ponad 2,1 mln zł. Ul. Berka Joselewicza zostanie przebudowana i poszerzona do 4,5 metra. Powstanie także chodnik szeroki na 2 metry. To bardzo dobra wiadomość dla mieszkańców. Aktualnie ulica jest w złym stanie.

Łącznik pomiędzy Kadłubkiem a 29 Listopada będzie mieć 5 metrów szerokości. Powstanie tu także ścieżka pieszo-rowerowa o szerokości 3 metrów i zatoka parkingowa.

- *Nowa droga powstaje także w Kościelcu. Chodzi o ul. Borówkową. Zadanie obejmuje wykonanie drogi wewnętrznej wraz z odwodnieniem i przebudową infrastruktury technicznej oraz wykonaniem oświetlenia ulicznego. Inwestycja zakończy się wiosną. Koszt budowy to ponad 1,9 mln zł – wylicza Piotr Pawletta, dyrektor Wydziału Dróg i Inwestycji.*

Dla inwestorów

Jak informuje burmistrz Robert Maciaszek, gmina skutecznie pozyskała także 15 mln zł na budowę nowej drogi w Chrzanowskiej Strefie Inwestycyjnej, które połączy nową strefę gospodarczą z węzłem autostrady A4 Chrzanów-Balin oraz drogami powiatowymi, ulicami Wodzińską i Balińską.

W planach jest budowa drogi o szerokości

6 metrów wraz z odwodnieniem, oświetleniem i drogą pieszo-rowerową. Inwestycja obejmuje także wykonanie skrzyżowań z drogami gminnymi i powiatowymi oraz budowę ronda. Gmina chce ogłosić przetarg w formule „zaprojektuj i wybuduj” już w I kwartale 2024 r.

Inwestycja stworzy bezpośredni dojazd z autostrady A4 do nowych terenów inwestycyjnych oraz usprawni ruch samochodów ciężkich z istniejących zakładów, w tym trzebińskiej rafinerii należącej do spółki ORLEN. Nowa droga odciąży ulicę Wodzińską poprawiając bezpieczeństwo ruchu na tej uczęszczanej trasie. Nowe skrzyżowanie z drogą powiatową ul. Balińską będzie miało formę ronda, co znacznie upłyni ruch samochodów.

- *To kluczowa inwestycja dla dalszego rozwoju Chrzanowa. Planowana droga połączy autostradę A4 z terenem przeznaczonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod produkcję i usługi. Na blisko 200 ha terenu powstaną w przyszłości nowe firmy i nowe miejsca pracy dla mieszkańców. Dzięki strefie gospodarczej stworzymy warunki dla rozwoju całego powiatu chrzanowskiego – podkreśla burmistrz.*

Planowany termin zakończenia prac to wiosna 2026 r.

Budowa drogi ul. Borówkowej.

Gmina nie odpowiada za wszystko

Gdy sypnie śniegiem albo wypadnie dziura w drodze, najprościej zadzwonić do urzędu. Mieszkańcy oczekują, że gmina rozwiąże każdy ich problem. Często to jednak niemożliwe. Przepisy jasno precyzują, kto i za co odpowiada. Także w kwestii odśnieżania dróg i chodników.

To właśnie zimowe utrzymanie dróg budzi największe emocje mieszkańców. Wielu zapomina, że gmina nie jest właścicielem wszystkich ulic na swoim terenie. Część z nich to drogi wewnętrzne (prywatne), a część: powiatowe, wojewódzkie i krajowe. Odpowiadają za nie ich zarządcy.

- *Specyfika Chrzanowa jest taka, że przez teren gminy przebiegają drogi o różnych kategoriach. Rozumiem, że mieszkańcy mogą się w tym pogubić. Ważne jednak, żeby wiedzieli, że z uwagi na obowiązujące przepisy, nie możemy odśnieżać czy naprawiać czegoś, co do nas nie należy – wyjaśnia Aneta Nowak dyrektor Wydziału Gospodarki Komunalnej w chrzanowskim magistracie.*

By ułatwić zrozumienie sytuacji, przygotowaliśmy ściągawkę, kto i za co odpowiada. Niektóre ulice mają kilku zarządców, jak choćby ulica Szpitalna. Widać to na mapie zamieszczonej na str. 10.

154,78 km – tyle dróg publicznych jest utrzymywanych i zarządzanych przez gminę Chrzanów. W mieście to 73,29 km dróg publicznych, a w sołectwach 81,49 km.

Drogi krajowe DK nr 79

ulice: Trzebińska, Krakowska, Garncarska i Śląska.

Zarządca: **Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad**,
tel. 604 420 652, 12 285 51 95.

Drogi wojewódzkie

DW 781

ulice: Europejska, Garbienia, Kamieńskiego i Szpitalna w Chrzanowie oraz Jana III Sobieskiego i Lipowiecka w Płazie.

DW 933

ulice: Żołnierzy Wyklętych (zachodnia obwodnica Chrzanowa) oraz Kroczymiech.

Zarządca: podlegający pod marszałka województwa **Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie** - Rejon Dróg Wojewódzkich w Krakowie z siedzibą w Zabierzowie:
tel. 694 487 761, 12 285 51 26, 12 285 51 96.

Drogi powiatowe

ulice: Podwale, Borowcowa, Sienna, Oświęcimska, Kadłubek, Pogorska, Szymanowskiego, Hetmańska, Wapienna, Dymna, Bałuckiego,

Zarządcy dróg na terenie gminy Chrzanów

- drogi wewnętrzne
- drogi gminne
- drogi powiatowe (DP)
- drogi wojewódzkie (DW)
- drogi krajowe (DK)

pobierz mapę cyfrową

Kilińskiego, Pocztowa, Siemota, Bolęcińska, Tenczyńska, Krakowska (od DW nr 781 do granicy Trzebini), Topolowa, Działkowa, Balińska, Chrzanowska, Jaworznicka, Wyzwolenia, Luszowicka, Pańska, Ciężkowicka, Mokra, Dąbrowa, Strażacka, Przyjaźni, Dygasińskiego, Działkowa, Styczniowa, Sierszańska, 1 Maja, Sienkiewicza, Wodzińska, Oświęcimska, Powstańców Styczniowych.

Zarządca: podlegający pod starostę chrzanowskiego **Powiatowy Zarząd Dróg w Chrzanowie**, ul. Grzybowskiego 7, tel. 501 702 463, 692 792 200

Drogi gminne

Zarządca: Urząd Miejski w Chrzanowie, Referat Gospodarki Komunalnej, tel. 32 75 85 105, 32 75 85 106

Zimowym utrzymaniem **dróg gminnych** zajmują się:

Miasto - F.H.U. ADIM Pomoc Drogowa Adam Kruszyna, tel. 501 702 463, 789 467 265.

Sołectwa - P.U.T.S. KRUPA Paweł Krupa, tel. 602 821 433.

Chodniki przy drogach gminnych

Zakład Usługowy EVBUD Ewa Wlazło, tel. 606 957 184, 32 623 24 34.

WAŻNE!

Drogi są odśnieżane według ich standardu

Standard I

Jezdnia odśnieżona na całej szerokości łącznie z pobocznymi utwardzonymi; nie może występować warstwa zajeżdżonego śniegu.

Standard II

Jezdnia odśnieżona na całej szerokości łącznie z pobocznymi utwardzonymi. Po ustaniu opadów śnieg luźny może zalegać do 4 godz., a błoto pośniegowe do 6 godz.

Standard III

Jezdnia jest odśnieżona na całej szerokości, a śliskość zimowa zlikwidowana na skrzyżowaniach z innymi drogami publicznymi utwardzonymi, na skrzyżowaniach z liniami kolejowymi, na odcinkach o pochyleniu > 4 proc. (czyli spadek większy niż 4m na odcinku 100m), na przystankach autobusowych oraz w innych miejscach ustalonych przez zarządcę drogi. Śnieg luźny, warstwa zajeżdżonego śniegu oraz zasy mogą występować do 6 godz. od ustania opadów.

Warto wiedzieć:

- W zimowym utrzymaniu dróg stosowane są środki chemiczne zgodne z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 października 2005 r. To przede wszystkim piasek (drogi i chodniki) oraz sól (tylko drogi).
- Za odśnieżanie chodników odpowiada zarządca drogi albo właściciel posesji. Zarządca drogi - gdy między granicą nieruchomości a chodnikiem jest trawnik, rów melioracyjny, pas zieleni lub inna przeszkoda; właściciel posesji, gdy chodnik położony jest bezpośrednio przy niej.
- W zależności od standardu drogi pługi i piaskarki mają od 4 do 6 godzin po ustaniu opadów na oczyszczenie drogi.
- W trakcie obfitych opadów śniegu lub marznącego deszczu służby drogowe mogą tylko łagodzić skutki trudnych warunków pogodowych. Nie są w stanie całkowicie im zapobiec.
- Kiedy posypywarka jeździ z podniesionym pługiem? Gdy dojeżdża z bazy do punktu, z którego zaczyna pracę; wraca do bazy albo, gdy posypuje nawierzchnię bez płużenia.
- Płużenie jezdni wykonuje się przy dużej ilości śniegu, gdy jego warstwa ma grubość kilku centymetrów.

Rozpoczyna się budowa Chechłostrady

Chodzi o ścieżkę pieszo-rowerową, która powstanie wzdłuż Chechła w Chrzanowie. To właśnie ta nazwa dla nowego połączenia wygrała w konkursie organizowanym przez gminę. Zaproponowało ją pięciu uczestników.

Gmina podpisała umowę na realizację inwestycji, a właściwie pierwszego jej etapu, którego koszt to blisko 3 mln zł. Ścieżka powstanie na odcinku od ul. Pogorskiej do ul. Borowcowej. Planowany termin zakończenia robót to czerwiec 2024 r.

- W ramach inwestycji planowana jest budowa ścieżki pieszo-rowerowej wraz z włączeniem do istniejącej infrastruktury dróg powiatowych: Pogorskiej i Podwale. Ścieżka będzie mieć nawierzchnię asfaltową o szerokości 3,5 metra i długości ponad kilometra. Wykonana zostanie także kładka pieszo-rowerowa na potoku Chechło (w rejonie ul. Pogorskiej) - wyjaśnia Paweł Niemas z Wydziału Dróg i Inwestycji w chrzanowskim magistracie.

Dzięki uchwaleniu przez Radę Miejską

w Chrzanowie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla tego obszaru, w kolejnych etapach gmina planuje rozbudowę ścieżki tak, by docelowo prowadziła od Osiedla Młodości do ul. Borowcowej i Fabrycznej, gdzie mieści się stacja kolejowa.

- W październiku ogłosiliśmy konkurs na oryginalną i rozpoznawalną nazwę dla nowej drogi rowerowej, w którym do wygrania był zestaw gadżetów promocyjnych gminy. Uczestnicy nadesłali kilkadziesiąt różnych propozycji. Wśród nich była nazwa Chechłostrada, powtarzająca się aż pięciokrotnie, a także CheVelo czy VeloChechło. Wygrała pierwsza propozycja, ale dwie wspomniane także zostały wyróżnione - wyjaśnia Łucja Kubarek z Wydziału Promocji i Rozwoju.

Remiza, garaż i pełne zaplecze

Ponad 5 mln złotych pozyskała gmina Chrzanów na budowę nowej siedziby OSP w Płazie. Prace powinny rozpocząć się na początku przyszłego roku, a latem 2025 roku druhowie mają zacząć korzystać z obiektu, który będzie spełniał wszystkie ich oczekiwania.

Ochotnicy nie mogą się już doczekać. Przyznają, że warunki w obecnej siedzibie są trudne, a ta nowa - to obiekt supernowoczesny i szyty na miarę.

- Remiza OSP w Płazie będzie obiektem dwukondygnacyjnym, niepodpiwniczonym, o rzucie w kształcie prostokąta z dwuspadowym dachem. Dojazd dla pojazdów strażackich będzie możliwy od ul. Sobieskiego, a dla samochodów osobowych od ul. Korczaka - wyjaśnia Piotr Pawletta, dyrektor Wydziału Inwestycji i Dróg w chrzanowskim magistracie.

W budynku znajdzie się garaż, pomieszczenia gospodarcze i zaplecze socjalno-sanitarne. Główne wejście zaprojektowano od południowego zachodu. Na parterze będzie się mieścić biuro zarządu, toalety i szatnie (część brudna, gdzie po każdej akcji będzie można zostawić zużytą odzież oraz część czysta, gdzie druhowie będą mogli się umyć czy wykąpać w przylegających pomieszczeniach umywalni). Bramy wjazdowe do garaży zaplanowane od strony południowo-wschodniej. Znajdzie się tu także aneks warsztatowy. Z kolei na poddaszu ma powstać sala szkoleniowa, siłownia, aneks kuchenny, toalety i magazyn. Budynek będzie

proekologiczny na czym skorzysta środowisko i budżet gminy. Koszty utrzymania będą mniejsze.

- Remiza zostanie wyposażona w pompę ciepła oraz instalację fotowoltaiczną, ogrzewanie podłogowe i wentylację mechaniczną z rekuperacją. Na budowę pozyskaliśmy spore dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład. To 5,1 mln zł. Dzięki tej dotacji inwestycja rozpocznie się jeszcze w pierwszym kwartale 2024 r. Moim celem jest otworzyć nową remizę przed jubileuszem 100-lecia OSP w Płazie - podkreśla burmistrz Robert Maciaszek.

Przed bramami garażowymi od strony południowo-wschodniej zaprojektowano plac manewrowy dla wozów strażackich, a od strony południowo-zachodniej parking dla samochodów osobowych z miejscem dla osób niepełnosprawnych. Z parkingu na parter budynku będzie można dostać się rampą podjazdową dostosowaną do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami ruchowymi. Teren budynku OSP będzie w całości ogrodzony.

Zakończenie inwestycji planowane jest w czerwcu 2025 r.

Dodatkowy AMAX i negatywna opinia

Choć wstrząsy spowodowane górnictwem eksploatacją wciąż dają się we znaki mieszkańcom różnych rejonów gminy Chrzanów, nie oznacza to, że samorząd nic w tej sprawie nie robi. Gmina negatywnie zaopiniowała dodatek do Planu Ruchu ZG Janina w Libiążu dla planowanej eksploatacji pod swoim terenem. Na wniosek burmistrza Chrzanowa spółka Tauron Wydobycie zakupiła też dodatkowe urządzenie AMAX-GSI, rejestrujące przyspieszenia i prędkość drgań gruntu.

Rejestrator został zamontowany na nowym budynku wielofunkcyjnym w Pogorzycach, gdzie mieści się biblioteka i siedziba OSP. Burmistrz Robert Maciaszek zapewnia, że w sprawie uciążliwości wywoływanych przez kopalnię, trzyma rękę na pulsie. Regularnie uczestniczy w spotkaniach z udziałem przedstawicieli protestujących mieszkańców, kopalni i innych samorządowców. Dwa takie spotkania odbyły się w Libiążu, a ostatnie w Babicach.

- Z najważniejszych informacji, które zostały nam przekazane, a które chciałbym przekazać mieszkańcom to fakt, że na mój wniosek spółka Tauron Wydobycie zakupiła specjalistyczne urządzenie pomiarowe AMAX-GSI. To wielokanałowa, cyfrowa aparatura sejsmometryczna do rejestracji przyspieszenia i prędkości drgań gruntu. Została zamontowana na nowym gminnym budynku w Pogorzycach. Dzięki niej będziemy mogli precyzyjnie określić wartości drgań gruntu spowodowane przez działalność libiąskiej kopalni - wyjaśnia burmistrz Robert Maciaszek.

Przedstawiciele kopalni poinformowali także, że uruchomiona w sierpniu ściana nr 729 ma ok. 160 metrów postępu, a jej aktywność sejsmiczna zarejestrowana podczas dotychczasowej eksploatacji jest dziesięciokrotnie niższa niż aktywność ściany nr 709 przy analogicznym postępie. Dobra wiadomość jest też taka, że generująca

w przeszłości silne wstrząsy ściana nr 709 oddala się od uskoku. W 2023 r. nie przekroczono prognozy przyspieszeń drgań gruntu, a sejsmiczność rejonu systematycznie się zmniejsza.

- Mieszkańcy powinni też wiedzieć, że gmina Chrzanów negatywnie zaopiniowała dodatek do Planu Ruchu ZG Janina w Libiążu dla eksploatacji, która miałaby być prowadzona pod terenem gminy. I choć ta opinia nie jest dla kopalni wiążąca, jasno daliśmy sygnał, że nie zgadzamy się na uciążliwości generowane przez kopalnię - podkreśla burmistrz.

Czy wiesz, że...

W kopalniach TAURON Wydobycie prognozowaniem i profilaktyką ruchów górotworu zajmuje się stacja geofizyki. Prowadzi ona ciągłą rejestrację aktywności sejsmicznej górotworu za pomocą aparatury sejsmologicznej. Drgania gruntu monitorowane są za pomocą powierzchniowych stanowisk pomiarowych aparatury sejsmometrycznej typu AMAX-GSI. Rozmieszczenie sejsmometrów jest zaplanowane w taki sposób, by objąć wszystkie kierunki rozchodzenia się fal sejsmicznych generowanych wstrząsami z obszaru górniczego. Urządzenia AMAX działają w: Żarkach i Libiążu (dwie sztuki), Zagórz, Chrzanowie, Babicach, Mętkowie i Gromcu, a najnowsze zostało zamontowane w Pogorzycach.

Źródło: Tauron Wydobycie SA.

Jak inwestować to w Chrzanowie

Miasto wita kolejnego inwestora

Zdjęcie udostępnione przez Pavimental Polska sp. z o.o.

Dwie działki w Krocymiechu kupiła od gminy Chrzanów Pavimental Polska sp. z o.o. W ciągu dwóch lat chce tu postawić biurowiec i zaplecze sprzętowe, by docelowo przenieść firmę z sąsiedniej Trzebini.

Spółka działa na polskim rynku od 15 lat w sektorze budowlanym. Specjalizuje się w zakresie infrastruktury transportowej, tj. robót drogowych i lotniskowych oraz inżynierii środowiska. Na koncie ma wiele dużych kontraktów, m.in. budowę zachodniej obwodnicy Chrzanowa, ronda w Libiążu, rozbudowę węzła autostradowego w Rudnie, remont obiektów mostowych na autostradzie A4.

Idealne tereny

- *Największy dotychczas zrealizowany przez spółkę kontrakt jednorazowy miał wartość 80 mln zł. Dotyczył odwodnienia autostrady A4 wraz z budową 4 zbiorników retencyjnych i wykonaniem przewiertów pod drogą. Prace trwały dwa lata. Aktualnie firma realizuje kolejny duży kontrakt polegający na wymianie nawierzchni jezdni na autostradzie A4. Prace będą trwały do 2027 r. i opiewają na kwotę ponad 422 mln zł - wyjaśnia Michał Gębala, kierownik działu zakupów, wycen i rozwoju rynku.*

Pavimental działa głównie na terenie Małopolski i Śląska dlatego Chrzanów, do którego spółka planuje przenieść działalność w 2025 r., to idealna lokalizacja na biznes.

- *Siedziba firmy w Trzebini mieści się w dwóch*

różnych miejscach. Biurowiec jest na ul. Dworcowej, a zaplecze sprzętowe na ul. Słowackiego. To dość kłopotliwe. Dodatkowo wynajmujemy te pomieszczenia. Zarząd podjął decyzję, że czas na budowę własnej siedziby. Wybór padł na Chrzanów, gdzie znaleźliśmy idealne tereny pod inwestycje. Zarówno pod kątem powierzchni jak i lokalizacji - tłumaczy Michał Gębala.

Dobry klimat

Spółka kupiła od gminy w przetargu dwie działki za ponad 1,3 mln zł. Nowa siedziba jest w trakcie projektowania. W lutym 2024 r. Pavimental chce wystąpić o pozwolenie na budowę, a wiosną rozpocząć prace. Założenia są zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla tego terenu. Na pierwszej działce, bliżej ul. Krocymiech, projektowany jest biurowiec, a dalej zaplecze, warsztat naprawy jednostek sprzętowych, garaż dla pojazdów, część socjalna dla pracowników i parking dla maszyn. Jest realne, że w 2025 r. uda się zakończyć budowę i uzyskać pozwolenie na użytkowanie.

- *Rozmawialiśmy z burmistrzem Chrzanowa o naszych planach. Jest pozytywnie nastawiony, co bardzo nas cieszy. Dobry klimat dla przedsiębiorczości jest bardzo ważny. Tak jak dobre relacje z samorządem - podkreśla Michał Gębala.*

Obecnie Pavimental Polska sp. z o.o. zatrudnia ok. 90 osób. To przede wszystkim mieszkańcy powiatu chrzanowskiego. Ta liczba jest jednak zmienna. Wszystko zależy od wielkości realizowanych kontraktów, a spółka cały czas stara się pozyskiwać kolejne.

422,94 mln zł netto – tyle wynosi kontrakt podpisany przez Pavimental Polska sp. z o.o. na remont nawierzchni autostrady A4

Zdjęcie udostępnione przez Pavimental Polska sp. z o.o.

Chrzanowski Bon Żłobkowy

300 zł miesięcznie dopłaty do pobytu dziecka w niepublicznym żłobku mogą otrzymać od gminy Chrzanów rodzice maluchów do 3 roku życia. Kwota Chrzanowskiego Bonu Żłobkowego, który cieszy się sporym zainteresowaniem mieszkańców, wzrosła od września 2023 r.

Chrzanów jest jedyną gminą w regionie, która prowadzi żłobek miejski. I choć dysponuje on sporą liczbą miejsc, bo może przyjąć 80 dzieci, to zapotrzebowanie jest dużo większe. Wielu rodziców korzysta więc z prywatnych żłobków lub klubów dziecięcych. Miesięczne koszty pobytu są jednak większe niż w żłobku miejskim. Dlatego gmina Chrzanów postanowiła wesprzeć młodych mieszkańców i dopłacić do opieki nad maluchami do 3 roku życia. Tak, by mogli wrócić do pracy.

- *Chrzanowski Bon Żłobkowy przysługuje rodzicom i opiekunom dzieci korzystających z niepublicznych form opieki, zamieszkujących w gminie Chrzanów. Jest wypłacany od września 2020 r. To świadczenie pieniężne na pokrycie częściowych kosztów opieki nad dzieckiem od 1 roku życia do ukończenia 3 lat - wyjaśnia Renata Wiszniewska, dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie.*

To właśnie OPS prowadzi postępowania dotyczące bonu. 300 zł nie pozwala na pokrycie wszystkich kosztów związanych z pobytem dzieci w prywatnych placówkach, ale jest dużym wsparciem. Potwierdzają to sami rodzice.

- *Wiadomo, jak dużo jest wydatków przy małym dziecku. Dlatego każda forma pomocy ze strony samorządu czy państwa jest bardzo*

potrzebna. Cieszę się, że w Chrzanowie, gdzie mieszkam, dostrzega się problemy młodych rodziców i wspiera nas. Dzięki temu nie musimy wybierać rodzina czy kariera, ale nawet mając małe dziecko, możemy być aktywni zawodowo - mówi młoda mama.

Dla kogo Chrzanowski Bon Żłobkowy

O Chrzanowski Bon Żłobkowy mogą ubiegać się rodzice, opiekunowie faktyczni, osoby pełniące funkcję rodziny zastępczej albo samotnie wychowujący dziecko rodzic, opiekun faktyczny, opiekun prawny lub osoba pełniąca funkcję rodziny zastępczej, którzy: zamieszkują na terenie gminy Chrzanów; nie występują bądź odstępują z ubiegania się o objęcie dziecka opieką w Żłobku Miejskim w Chrzanowie; są zatrudnieni lub wykonują inną pracę zarobkową; nie korzystają z urlopu wychowawczego; rozliczają podatek dochodowy od osób fizycznych w Urzędzie Skarbowym w Chrzanowie; mają zawartą umowę o objęcie dziecka opieką z podmiotem prowadzącym żłobek lub klub dziecięcy.

Z Chrzanowskiego Bonu Żłobkowego mogą skorzystać również niepracujący rodzice. Warunkiem jest kontynuowanie nauki w systemie dziennym, udział w stażu, przygotowaniu zawodowym dla dorosłych, szkoleniach zawodowych lub programach mających na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych, pobieranie świadczenia pielęgnacyjnego w związku z koniecznością sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny lub całkowitą niezdolnością do pracy potwierdzoną orzeczeniem uprawnionego organu.

Na ulicach znów jest noca jasno

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców od grudnia Chrzanów przywrócił nocne oświetlenie uliczne, które przez rok było wyłączone od północy do godz. 4 rano. W tym czasie udało się zaoszczędzić na rachunkach za energię ok. 1,6 mln zł, wykonać inwentaryzację oświetlenia, a część starych opraw wymienić na nowe, energooszczędne.

Przypomnijmy, że w grudniu 2022 r. na wyłączenie nocą ulicznych latarni zdecydowały się solidarnie wszystkie gminy powiatu chrzanowskiego. Ta decyzja była podyktowana m.in. oszczędnościami i nałożonym na samorząd obowiązkiem ograniczenia zużycia energii.

- Te 12 miesięcy to był trudny okres. Dziękuję mieszkańcom za cierpliwość i wyrozumiałość. Wprowadzone rozwiązanie pozwoliło nam zaoszczędzić ok. 1,6 mln zł. Udało nam się także przeprowadzić inwentaryzację ulicznego oświetlenia i wymienić część opraw na ledowe. Wymienione zostały wszystkie sterowniki obwodów oświetleniowych. Dzięki temu proces włączenia nocnego oświetlenia na ulicach od grudnia 2023 r. przebiegał o wiele sprawniej i był dziesięciokrotnie tańszy niż rok wcześniej – wyjaśnia Robert Maciaszek, burmistrz Chrzanowa.

Docelowo gmina chce wymienić wszystkie rtęciowe i sodowe oprawy oświetleniowe na lampy LED. Wymaga to jednak czasu i pieniędzy. Szacunkowy koszt tej operacji to ok. 10 mln zł. W całej gminie wciąż jest ok. 5 tys. opraw starego typu. We wrześniu 2023 r. Chrzanów złożył wniosek w ramach Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych „Rozświetlamy Polskę”

na dofinansowanie modernizacji oświetlenia ulicznego. Opiewał on na 9 mln zł. Niestety, gminie nie udało się uzyskać wsparcia.

- Przed nami dużo pracy. Będziemy szukać innych źródeł finansowania i starać się sukcesywnie wymieniać kolejne lampy – zapewniają urzędnicy.

W 2023 r. spółka Tauron Nowe Technologie wymieniła w gminie Chrzanów 250 sztuk opraw oświetleniowych na energooszczędne i dobudowała 25 nowych punktów oświetleniowych. Z inicjatywy gminy wymienione zostały także manualne zegary astronomiczne sterujące oświetleniem na te sterowane zdalnie.

149 - wymianę tyłu zegarów współfinansuje gmina Chrzanów za kwotę 61,5 tys. zł.

Oczy wiesz, że...

W gminie Chrzanów zainstalowanych jest **4 675** punktów oświetlenia ulicznego, służących oświetleniu dróg, ulic oraz miejsc stowarzyszeń publicznych (place, parki, parkingi, trakty piesze). 3 594 szt. to własność Spółki TAURON Nowe Technologie S.A. a 1 161 szt. to własność gminy.

Blizsze kontakty z zagranicą

Chrzanów otwiera nowy rozdział we współpracy z miastami partnerskimi we Francji, Ukrainie i Węgrzech. To już nie tylko wzajemne wizyty oficjalnych delegacji samorządowych, ale szersze projekty, z których skorzystają przede wszystkim młodzi mieszkańcy. Dla wielu z nich to pierwsza okazja, by wyjechać za granicę.

Gmina od lat współpracuje z trzema miastami partnerskimi: Harnes we Francji, Nyékládháza na Węgrzech i Iwano-Frankiwsk w Ukrainie. Najdłuższą trwa polsko-francuska współpraca. Jej początki sięgają przełomu lat 70. i 80. Pierwsza oficjalna delegacja przedstawicieli Harnes przybyła do Chrzanowa w 1981 r. W jej skład weszli: Andre Bigotte, Desir Dumont, Ryszard Kurek i Józef Łysik. W chrzanowskim muzeum podpisano Akt Miast Bliźniaczych. Tego samego roku pierwsza grupa młodzieży z gminy wyjechała na wymianę do Francji.

Współpraca i wymiana informacji

Współpraca z węgierską gminą Nyékládháza datowana jest na 1998 r. Początkowo miała charakter spotkań sportowych i rekreacyjnych. W pierwszych latach organizowano rozgrywki między młodzieżowymi klubami sportowymi oraz letnie kolonie dla uczniów z chrzanowskich szkół. Miasto chce do tego wrócić.

W podobnym okresie co z Węgrami gmina nawiązała także kontakty z ukraińskim Iwano-Frankiwskiem. W 1997 r. przedstawiciele chrzanowskiego samorządu pojechali na Ukrainę. Efektem było podpisanie oficjalnego porozumienia na lata 2001-2005 pomiędzy Iwano-Frankiwskiem a powiatem chrzanowskim i gminami: Alwernia, Babice, Chrzanów, Libiąż i Trzebinia. W myśl porozumienia obie strony miały rozwijać współpracę i wymianę informacji w dziedzinie kulturalnej, oświatowej, gospodarczej, sportowej i turystycznej oraz dążyć do umacniania przyjaźni i wzajemnego poznania.

Powrót dobrych praktyk

- Początkowo współpraca zagraniczna miała zarówno charakter oficjalnych wizyt przedstawicieli władz samorządowych, jak i wymiany młodzieży, rozgrywek sportowych czy prezentacji lokalnych zespołów oraz artystów. Z upływem lat wzajemne kontakty zaczęły się ograniczać jedynie do corocznych spotkań przedstawicieli samorządu. W tym roku pierwszy raz od wielu lat zrealizowaliśmy z naszymi miastami partnerskimi szersze projekty – mówi Magdalena Pietkiewicz z Wydziału Promocji i Rozwoju w chrzanowskim urzędzie.

W związku z przygotowaniem do Igrzysk Olimpijskich, które odbędą się w 2024 r. w Paryżu, uczniowie reprezentujący wszystkie szkoły podstawowe w gminie Chrzanów, mieli okazję spędzić kilka dni we Francji. Wyjazd został zorganizowany dzięki współpracy Chrzanowa z francuskim miastem Harnes, w którym w czerwcu odbywały się Dni Olimpijskie - impreza promująca Igrzyska.

Wizyta delegacji z miasta partnerskiego Chrzanowa - Harnes we Francji.

Wizyta delegacji z miast partnerskich w Chrzanowie.

Młodzież poznała i przetestowała areny olimpijskich zmagania, spotkała się z gwiazdami francuskiego sportu oraz nawiązała nowe przyjaźnie z rówieśnikami z Francji i Niemiec. Wizyta była także okazją do spotkania z Polonią, która od lat zamieszkuje tereny wokół Harnes.

Z kolei w związku z otwarciem ośrodka sportowo-rekreacyjnego na Kątach do udziału w turnieju otwarcia gmina zaprosiła 12-osobową grupę młodzieży z Nyékládházy na Węgrzech

Młodzież z Nyékládházy na Węgrzech wraz z opiekunami.

wraz z opiekunami. Uczniowie spędzili weekend w Chrzanowie i okolicy.

Na zaproszenie gminy i powiatu chrzanowskiego Chrzanów odwiedziła też 23-osobowa delegacja kobiet z Iwano-Frankiwska w Ukrainie, których mężowie i synowie polegli w walkach o niepodległość Ukrainy w trwającej nadal wojnie z Rosją. Panie miały okazję zwiedzić miasto, a także odwiedzić Kraków, Oświęcim i Pszczynę. Szerzej na temat tej wyjątkowej wizyty można przeczytać w kolejnym artykule.

Wizyta delegacji z miast partnerskich w Chrzanowie.

Wizyta delegacji z miast partnerskich w Chrzanowie.

Nie zapomnijcie o Ukrainie

Są w różnym wieku i mają za sobą różną przeszłość, ale ten sam ból i smutek w oczach. Wszystkie straciły na wojnie kogoś bliskiego. Mężów i synów. Do Chrzanowa przyjechały z odległego Iwano-Frankiwska, być choć na chwilę odetchnąć od strasznej, wojennej rzeczywistości. Przez chwilę nie słyszeć alarmów bombowych, nie widzieć rannych i zabitych.

- Nie znałyśmy się wcześniej, ale dziś trzymamy się razem. Wspieramy się, pomagamy sobie, pocieszamy się. Inni ludzie nie rozumieją, co to znaczy stracić na wojnie męża lub syna.

To może zrozumieć tylko ktoś, kto to przeżył. Jak potworny czujesz ból. Jak trudno po czymś takim wstać i żyć dalej – mówi Tetiana. Na wojnie straciła syna.

Matki i żony poległych żołnierzy z wizytą w Chrzanowie.

Jelena opłakuje męża. Był ochotnikiem. Zginął na służbie. Z kolei mąż Viktorii był wojskowym. Osierocił dwójkę dzieci. Julia straciła syna. Miał tylko 26 lat. 8 marca obchodził urodziny, a dwa dni później już nie żył. Na samo wspomnienie łamie jej się głos, a oczy zachodzą łzami. Tak jak Larysie. Na wojnie zginął jej jedynak. Był geodetą. W momencie ataku Rosji na Ukrainę pracował w Paryżu. Teoretycznie mógłby nie wracać. Ale wrócił. Nie tylko dlatego, że był oficerem w rezerwie i że przysięgał.

- Chciał walczyć o swoją ojczyznę. Nie potrafił inaczej. Jak oni wszyscy – tłumaczy Larysa i pokazuje zdjęcie syna.

Viktoria, Larysa, Aleksandra, Nadia, Jelena. Każda z tych kobiet ma niewyobrażalny ból w oczach i pustkę w sercu. Trudno im będzie ją wypełnić, ale jak mówią: muszą żyć. I zostać w Ukrainie. Pomagać i modlić się o wolność. W Iwano-Frankiwsku założyły organizację, która wspiera kobiety takie jak one. Wdowy i matki po stracie dzieci. Połączyły siły, bo na początku wojny państwo niewiele dla nich robiło. A one nie znały swoich praw, nie wiedziały, gdzie szukać pomocy. Także w załatwieniu różnych formalności czy uzyskaniu renty po zmarłym, by mieć za co żyć.

- Wspieramy się, wymieniamy informacjami, jak trzeba załatwiamy pomoc psychologiczną. Niektóre ciągle jej potrzebują. Są matki, które po stracie dziecka, życie chciały sobie odebrać - wspomina Jelena.

Duże wsparcie otrzymują od mera Iwano-Frankiwska. To dzięki niemu miasto wypłaca część „odszkodowania”, gdy syn albo mąż zginie w drodze na front. Państwo takiej pomocy nie daje. Gdy mają jakikolwiek kłopot, od razu idą do mera. A on pomaga, wyjaśnia, wspiera. Jeździ też z pomocą humanitarną na wschód Ukrainy, gdzie

toczą się największe działania wojenne. Autokar wyjeżdża dwa razy w miesiącu. Kobiety z organizacji dbają, by był pełny potrzebnych rzeczy.

- Nasz mer jest trochę jak Wasz burmistrz. Bardzo otwarty na ludzi. Zresztą nasze miasteczko też jest trochę podobne do Chrzanowa. Cieszymy się, że mogłyśmy tu przyjechać, by kilka dni odetchnąć od wojennej rzeczywistości, złapać oddech, przespać noc bez lęku, że spadnie bomba – mówią.

Chrzanów bardzo im się spodobał. Zwłaszcza to, że jest tak czysto, a wszystko jest zadbane.

- Czuć rękę gospodarza. Mieszkańcy też są otwarci i bardzo życzliwi. Przyjęli nas z otwartymi ramionami, tak jak Polska przyjęła naszych rodaków uciekających przed wojną. Zawsze będziemy Wam za to wdzięczni. Zawsze będziemy pamiętać – tłumaczy Ukrainki.

W powiecie chrzanowskim spędziły kilka dni. Ich wizytę zorganizowały wspólnie gmina i powiat. W sumie 23 panie. Zwiedziły Chrzanów i tutejsze Muzeum, wzięły udział w spotkaniu z członkami Stowarzyszenia Help Power Polska, zwiedziły Muzeum Małopolski Zachodniej, były w Krakowie, Pszczynie i Oświęcimiu. O swoich przeżyciach i sytuacji w Ukrainie rozmawiały z burmistrzem Chrzanowa i starostą chrzanowskim.

Choć niektórym może się to wydać dziwne, szczególnie mocno chciały zobaczyć Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu. To właśnie ta wizyta zrobiła na nich największe wrażenie.

- Nie zapomnijcie o nas, o Ukrainie. Świat nie może zapomnieć. Bez was nie damy rady wygrać i przetrwać. A Putin pójdzie dalej. Nie pozwólcie, by powtórzył się scenariusz z Auschwitz. To wciąż może się zdarzyć, bo ta wojna trwa – kończy smutno Tetiana.

Chrzanowska Aleja Gwiazd się zapętnia

Obok legendarnej drużyny TS Fablok, jednego z najlepszych zawodników w historii piłki ręcznej Bogdana Wenty oraz świetnego szkoleniowca i selekcjonera kadry narodowej Stanisława Majorka w Chrzanowskiej Alei Gwiazd Piłki Ręcznej pojawiło się kolejne nazwisko. Tym razem uhonorowano Jerzego Garpiela, który 159 razy reprezentował Polskę na mistrzostwach w piłce ręcznej.

- Jerzy Garpiel to doskonale znane nazwisko w środowisku piłkarzy ręcznych. Jego biografia jest bardzo bogata. Wspólnie z Radą Pedagogiczną Powiatowego Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego w Chrzanowie uznaliśmy, że powinniśmy mieć u nas swoją gwiazdę. Zwłaszcza, że to chłopak zza miedzy; z Krakowa, z Nowej Huty. I wielki przyjaciel młodzieży – mówi Krzysztof Zubik, dyrektor PMOS w Chrzanowie.

Garpiel jest wychowankiem Hutnika Kraków. Trzykrotnie zdobył Mistrzostwo Polski w piłce ręcznej. Potem grał w klubach niemieckich. 159 razy reprezentował polskie barwy na mistrzostwach, w całej karierze zdobył dla kadry 260 bramek. Jest też olimpijczykiem z Moskwy, a obecnie działa w Polskim Komitecie Olimpijskim.

Z okazji odsłonięcia swojej gwiazdy przyjechał do Chrzanowa, gdzie wziął udział w turnieju dla dzieci i młodzieży, a także spotkał się z lokalnymi sympatykami piłki ręcznej i działaczami związkowymi. To była dobra okazja, by porozmawiać o rozwoju tej dyscypliny sportu, a także o różnych problemach, z którymi kluby borykają się na co

dzień. Przy okazji dyskusji, w której wzięli udział także przedstawiciele AWF w Krakowie, pojawiła się inicjatywa zorganizowana w Chrzanowie konferencji w temacie piłki ręcznej.

- Każdej z uroczystości odsłonięcia towarzyszy turniej piłki ręcznej dla dzieci i młodzieży. Chcemy w ten sposób zachęcić młodych do gry w szczyptorniaka. Ziemia chrzanowska nie doczekała się jak dotąd reprezentanta Polski na mistrzostwach w piłce ręcznej. Może dzięki tej inicjatywie to się zmieni – tłumaczy Krzysztof Zubik.

Przypomnijmy, że idea utworzenia Chrzanowskiej Alei Gwiazd Piłki Ręcznej zrodziła się kilka lat temu dzięki współpracy z Miejskim Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji w Chrzanowie. MOKSiR zajął się formalnościami, a teraz opiekuje się terenem, na którym odsłaniane są kolejne gwiazdy. Zamysł jest taki, by co roku, w ten sposób honorować zasłużonych. Kto będzie następny po drużynie TS Fablok, Bogdanie Wencie, Stanisławie Majorku i Jerzym Garpielu? To się wkrótce okaże. Organizatorzy zapewniają jednak, że miejsca na kolejne gwiazdy jest jeszcze sporo.

Odsłonięcie Gwiazdy w chrzanowskiej Alei Gwiazd Piłki Ręcznej.

Utalentowani i głodni wiedzy

Od 10 lat w Chrzanowie przyznawane są stypendia dla wybitnie uzdolnionych uczniów. Można je otrzymać za szczególne wyniki w nauce lub działalności artystycznej.

Stypendium to efekt ciężkiej pracy nie tylko uczniów, ale także rodziców i nauczycieli, którzy wspierają dzieci na co dzień. Bez tego wsparcia młodym trudniej byłoby osiągnąć sukces.

- Laureaci i finaliści wojewódzkich konkursów z języka polskiego, fizyki, geografii, historii; laureaci i finaliści ogólnopolskich konkursów artystycznych. To tegoroczni stypendyści gminy Chrzanów. Jesteśmy dumni, że mamy tak zdolnych mieszkańców i spokojni o przyszłość gminy, której ta wspaniała młodzież jest filarem – podkreśla Jolanta Zubik, zastępca burmistrza Chrzanowa.

Rzeczywiście gmina ma powody do dumy. Podobnie jak rodzice stypendystów i szkoły, do których uczęszczają nagrodzeni. Nie dość, że zdolni, to jeszcze nad wyraz dojrzały i świadomy tego, jak ogromną przepustką w dorosłym życiu jest wiedza.

- Miło być docenionym. Stypendium to fajna nagroda, zwieńczenie wielu miesięcy ciężkiej pracy, ale dla mnie nie jest to cel sam w sobie. Uczę się i rozwijam artystycznie, bo to lubię, sprawia mi to przyjemność. Zależy mi na zdobyciu wiedzy i nowych umiejętności. Tak, wymaga to pracy i wielu wyrzeczeń, ale warto. Co zrobić,

by osiągać wysokie wyniki? W mojej ocenie najważniejsza jest systematyczność. Umiejętność dobrego zarządzania czasem. Tak by obok nauki, było też miejsce na przyjemności: kino, spotkanie z kolegami, grę w piłkę – mówi Adrian Chrzęścik, zdobywca Stypendium Gminy Chrzanów zarówno za wyniki w nauce jak i szczególne osiągnięcia artystyczne.

Stypendium Gminy Chrzanów za wybitne wyniki w nauce otrzymali:

Aleksandra Połetek, absolwentka Szkoły Podstawowej Nr 8 w Chrzanowie, finalistka Małopolskiego Konkursu Języka Polskiego;

Jakub Kurowski, absolwent Szkoły Podstawowej Nr 8 w Chrzanowie, laureat Małopolskiego Konkursu Historycznego, finalistka Małopolskiego Konkursu Geograficznego oraz finalistka Małopolskiego Konkursu Chemicznego;

Joanna Podhalańska, absolwentka Szkoły Podstawowej Nr 10 w Chrzanowie, finalistka Małopolskiego Konkursu Języka Polskiego;

Adam Ówiklicki, absolwent Szkoły Podstawowej Nr 10 w Chrzanowie, finalistka Małopolskiego Konkursu z Fizyki;

Urszula Kozikowska, absolwentka Szkoły Podstawowej Nr 10 w Chrzanowie, finalistka Małopolskiego Konkursu Języka Polskiego;

Adrian Chrzęciak, absolwent Szkoły Podstawowej Nr 10 w Chrzanowie, finalistka Małopolskiego Konkursu Geograficznego;

Tymoteusz Nykiel, absolwent Szkoły Podstawowej Nr 10 w Chrzanowie, finalistka Małopolskiego Konkursu z Fizyki;

Anna Palka, absolwentka Szkoły Podstawowej Nr 5 w Chrzanowie, finalistka Małopolskiego Konkursu Języka Polskiego;

Adam Tatar, uczeń Szkoły Podstawowej Nr 3 w Chrzanowie, finalistka Małopolskiego Konkursu Geograficznego.

Stypendium Gminy Chrzanów za wybitne osiągnięcia artystyczne otrzymali:

Emily Gogwim, uczennica Szkoły Podstawowej Nr 3 w Chrzanowie, laureatka II stopnia w XXVI Międzynarodowym Konkursie „Digi - Talenty Święta 2022”, finalistka w 6. Międzynarodowym Festiwalu Piosenki Świątecznej i Zimowej, II laureatka w International Art Competition Międzyzdroje, zdobywczyni II miejsca w Wapa World International Contest Wielkopolski Paradise 2022, finalistka w X Ogólnopolskim Festiwalu Kolęd, Pastoralek i Piosenek Bożonarodzeniowych, zdobywczyni Wyróżnienia w XX Diecezjalnym Festiwalu Kolęd

i Pastoralek „Złota Kantyczka” 2023, Wyróżnienia w Konkursie Piosenki Anglojęzycznej The Voice of Jarocin, Wyróżnienia w XXI Wojewódzkim Konkursie Plastycznym „Boże Narodzenie Tradycja i Współczesność”.

Adrian Chrzęciak, absolwent Szkoły Podstawowej Nr 10 w Chrzanowie, zdobywca III miejsca w kategorii I Ogólnopolskiego Konkursu Akordeonowego, laureat; III miejsca w kategorii D w XXVI Konkursie Akordeonowym Racibórz; wyróżnienia w kat. III - XX Gorlickich Konfrontacji Akordeonowych oraz wyróżniony za najlepsze wykonanie utworu kompozytora polskiego podczas Ogólnopolskiego Konkursu Akordeonowego.

Z najlepszymi życzeniami

Jak co roku Dzień Edukacji Narodowej był okazją do tego, by podziękować dyrektorom, nauczycielom i wszystkim pracownikom oświaty w gminie Chrzanów. Za wzorową pracę, twórcze zaangażowanie w rozwój szkół i przedszkoli, a przede wszystkim rozwijanie zainteresowań oraz wspieranie talentów dzieci i młodzieży kilkunastu dyrektorów i nauczycieli zostało uhonorowanych Nagrodą Burmistrza Miasta Chrzanowa.

Dzień Nauczyciela obchodzony jest 14 października w rocznicę powstania Komisji Edukacji Narodowej w 1773 r. Było to pierwsze w Europie ministerstwo oświaty, które zajęło się reformowaniem szkolnictwa w Polsce. Co roku z tej okazji gmina organizuje uroczystość, by móc podziękować za codzienną, trudną pracę. Wręczana jest także Nagroda Burmistrza Miasta Chrzanowa. W tym roku otrzymało ją 11 osób.

Są to:

Iwona Banaszak – dyrektor Przedszkola Samorządowego Nr 7 w Chrzanowie,
Karina Baca - dyrektor Przedszkola Samorządowego Nr 8 w Chrzanowie,
Jolanta Knapik - dyrektor Szkoły Podstawowej w Balinie,
Dorota Smolik – dyrektor Szkoły Podstawowej w Płazie,
Marta Adamska – nauczyciel Przedszkola Samorządowego Nr 4 w Chrzanowie,
Katarzyna Miranowicz – nauczyciel Szkoły Podstawowej Nr 1 w Chrzanowie,
Magdalena Stanclik - nauczyciel Szkoły Podstawowej Nr 3 w Chrzanowie,
Magdalena Przebinda – Plewińska - nauczyciel Szkoły Podstawowej Nr 5 w Chrzanowie,
Ilona Zielińska - nauczyciel Szkoły Podstawowej Nr 8 w Chrzanowie ,
Aleksandra Czyżyńska - nauczyciel Szkoły Podstawowej Nr 10 w Chrzanowie,

Arleta Lemańska - nauczyciel Szkoły Podstawowej Nr 10 w Chrzanowie,
Jolanta Dulowska - nauczyciel Szkoły Podstawowej w Balinie.

- Wszystkim nauczycielom, wychowawcom i pracownikom oświaty należą się wyrazy szacunku i wdzięczności za zaangażowanie w rozwój wiedzy i osobisty rozwój najmłodszych mieszkańców naszej gminy. Dziękuję za mądrość, doświadczenie i serce, które wkładają w tą trudną i niezmiernie odpowiedzialną pracę – podkreśla burmistrz Robert Maciaszek.

Samorząd nie zapomina także o emerytowanych pracownikach szkół i przedszkoli. Podziękowania otrzymały:

Renata Siemiątkowska – Wilczyńska ze Szkoły Podstawowej Nr 3 w Chrzanowie,
Barbara Gawryś ze Szkoły Podstawowej Nr 8 w Chrzanowie,
Marta Szostek – Trzep ze Szkoły Podstawowej Nr 8 w Chrzanowie,
Bożena Polańska z Przedszkola Samorządowego Nr 5 w Chrzanowie,
Bogusława Górkowska z Przedszkola Samorządowego Nr 7 w Chrzanowie,
Beata Pabian z Przedszkola Samorządowego Nr 7 w Chrzanowie,
Aleksandra Głowacz z Przedszkola Samorządowego w Balinie,
Jolanta Głowacz z Przedszkola Samorządowego w Balinie.

Zdjęcie z uroczystości z okazji Dnia Edukacji Narodowej.

Mistrzowie ortografii

Organizowane w Chrzanowie dyktanda gminne to już tradycja. Ich laureaci świetnie radzą sobie z ortograficznymi pułapkami, a język polski znają lepiej niż niejeden dorosły. W tym roku w obydwu kategoriach wiekowych najlepsi okazali się uczniowie Szkoły Podstawowej nr 8 w Chrzanowie.

Gminne dyktanda odbywały się w szkołach podstawowych nr 8 i nr 10. W tym roku była to XVI edycja dyktanda dla uczniów klas IV – VIII szkół podstawowych oraz XII edycja dyktanda dla uczniów klas III. Uczestnicy ortograficznej rywalizacji pisali dwa specjalnie przygotowane na tę okazję teksty: „W parku” oraz „Trudne słówka”. Obydwa wymagały świetnej znajomości także zasad interpunkcji.

W tym roku Nagrodę Burmistrza Miasta Chrzanowa dla Mistrza Ortografii Gminy Chrzanów w XVI Gminnym Konkursie Ortograficznym dla uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych „O Pióro Burmistrza Miasta Chrzanowa”

otrzymał **Dariusz Śliwka** - uczeń klasy VI ze Szkoły Podstawowej Nr 8 w Chrzanowie.

Natomiast Nagrodę Przewodniczącego Rady Miejskiej w Chrzanowie dla Mistrza Ortografii Gminy Chrzanów w XII Gminnym Konkursie Ortograficznym dla uczniów klas III szkół podstawowych „O Długopis Przewodniczącego Rady Miejskiej w Chrzanowie” otrzymała **Matilda Golik** - uczennica Szkoły Podstawowej Nr 8 w Chrzanowie.

Gminne dyktando w SP nr 8.

Gminne dyktando w SP nr 8.

Gminne dyktando w SP nr 10.

Gminne dyktando w SP nr 10.

Gminne dyktando w SP nr 10.

Interaktywne monitory, laptopy, tablice multimedialne...

Gmina wykorzystuje każdą okazję, by pozyskać nowy sprzęt komputerowy dla szkół, a także pieniądze na zakup nowości wydawniczych czy organizację wycieczek szkolnych. Wszystko z myślą o uczniach i uatrakcyjnieniu oferty edukacyjnej. Nie tylko w miejskich szkołach, ale także tych zlokalizowanych w sołectwach.

Interaktywny monitor w Szkole Podstawowej Nr 5 w Chrzanowie.

Dzięki udziałowi w projekcie „Małopolska Tarcza Antykryzysowa – Pakiet Edukacyjny II”, gmina pozyskała grant w wysokości blisko 75 tys. zł na zakup 8 monitorów interaktywnych oraz 6 laptopów. Z nowego sprzętu od września korzystają zarówno uczniowie jak i nauczyciele wszystkich szkół podstawowych w gminie Chrzanów.

Dla uczniów i nauczycieli

- Sukcesywnie doposażamy nasze jednostki w sprzęt komputerowy także z myślą o zdalnej nauce - mówi Beata Drabiec, kierownik Biura Edukacji i Polityki Społecznej w Urzędzie Miejskim w Chrzanowie.

Gmina skorzystała także z Małopolskiej Tarczy Humanitarnej. Dzięki Funduszom Europejskim dla Ukrainy (Pakiet Edukacyjny) udało się zdobyć blisko 400 tys. zł na zakup zestawów komputerowych i projektorów multimedialnych dla szkół.

- W sumie zakupiliśmy 88 zestawów komputerów stacjonarnych do sal informatycznych w szkołach podstawowych oraz 2 projektory multimedialne, z których uczniowie już mogą korzystać - nadmienia Beata Drabiec.

Sprzęt otrzymały: Szkoła Podstawowa nr 1 w Chrzanowie - 25 zestawów komputerowych i projektor, Szkoła Podstawowa nr 3 w Chrzanowie - 20 zestawów komputerowych, Szkoła Podstawowa nr 8 Chrzanowie - 20 zestawów i projektor oraz Szkoła Podstawowa nr 10 w Chrzanowie - 17 zestawów komputerowych.

Nowe książki, fajne wycieczki

Warto wspomnieć, że SP nr 1 oraz SP nr 8 realizują także rządowy program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych „Aktywna tablica”. Dzięki temu gmina otrzymała 70 tys. zł, które wspomniane szkoły przeznaczyły na zakup pomocy dydaktycznych i narzędzi do terapii uczniów. Wkład własny gminy to 17,5 tys. zł.

Oztery szkoły (nr 5, nr 6, w Luszwicach i Płazie) brały udział w projekcie „Poznaj Polskę”. Przyznane dofinansowanie w kwocie ponad 43,3 tys. zł przeznaczone zostało na organizację wycieczek szkolnych. Całkowita wartość projektu to ok. 81,5 tys. zł, a gmina dołożyła ok. 38 tys. zł.

Wycieczka do Wrocławia - dzieci ze Szkoły Podstawowej w Płazie.

Seniorzy przejęli klucze do miasta

Pierwszy, ale na pewno nie ostatni raz odbyły się w gminie Chrzanowskie Senioralia, które trwały aż tydzień. Miasto i lokalne instytucje kultury przygotowały m.in. koncerty, seanse filmowe, wieczorki poetyckie i potańcówki. Seniorzy byli zachwyceni i już mają pomysły na kolejne wydarzenia integrujące to środowisko.

Pomysł, by zorganizować święto seniorów z gminy Chrzanów zrodził się na jednym ze spotkań tzw. Kulturalnego Chrzanowa. Są to cykliczne spotkania dyrektorów samorządowych instytucji kultury z przedstawicielami samorządu.

- W gminie Chrzanów mamy sporo imprez dla seniorów, ale są one rozproszone. Brakowało jednego, dużego wydarzenia, które zintegrowałoby środowisko osób starszych. Chcieliśmy, żeby seniorzy poczuli się zauważeni i docenieni, a jednocześnie żeby wiedzieli, jak bardzo jesteśmy z nich dumni – mówi burmistrz Robert Maciaszek i zapewnia, że Chrzanowskie Senioralia na stałe wejdą do miejskiego kalendarza imprez.

Do wyboru, do koloru

Pierwsza edycja Senioraliów trwała tydzień. Zainaugurował je koncert Jana Wolańskiego w sali teatralnej domu kultury, a przedstawiciele środowiska 60+ odebrali symboliczne klucze do miasta.

- Chrzanowscy seniorzy są bardzo aktywni. Zwłaszcza ci skupieni wokół stowarzyszeń senioralnych. Chcemy wychodzić do ludzi, spotykać

się, rozmawiać ze sobą ciekawie spędzać czas. Bardzo nas cieszy, że gmina daje nam taką możliwość. Dla wielu osób starszych, które mieszkają samotnie, to wyjście z domu i spotkanie z drugim człowiekiem jest najważniejsze – zauważa Janusz Aształ.

W ramach Senioraliów odbył się także wieczór poetycki Antoniego Dobrowolskiego, połączony z promocją jego najnowszego tomiku wierszy; dzień otwarty w chrzanowskiej bibliotece, podczas którego seniorzy mogli zwiedzić MBP. Biblioteka zorganizowała także bingo dla seniorów, sentymentalny pokaz zdjęć Cyfrowego

Występ Jana Wolańskiego z córką w sali teatralnej Domu Kultury.

Archiwum Ziemi Chrzanowskiej i wieczór filmowy. Z kolei dzięki chrzanowskim muzealnikom seniorzy mieli okazję wziąć udział w spacerze „Sakralne skarby Chrzanowa”. Obok spotkań kulturalnych nie zabrakło rekreacji. Na boisku przy ul. Wyszyńskiego w Chrzanowie można było zagrać w bule. Seniorzy mieli też bezpłatne wejście na krytą pływalnię. Dzięki współpracy z Zakładem Lecznictwa Ambulatoryjnego w Chrzanowie mogli skorzystać z darmowego USG tarczycy, konsultacji z geriatrą oraz bezinwazyjnego pomiaru ciśnienia wewnątrzgałkowego. Największym zainteresowaniem cieszyły się jednak potańcówki, które odbyły się w Sokole. Na to wydarzenie wejściówki rozeszły się najszybciej.

Razem różnie

- Chrzanowskie Senioralia to strzał w dziesiątkę. Nie tylko dlatego, że przygotowane wydarzenia są bardzo ciekawe i różnorodne. Rzadko mamy okazję do tego, by spotkać się z kolegami i koleżankami w tak liczonym gronie – podkreśla jedna z uczestniczek.

Część seniorów rzeczywiście siedzi w domach i z różnych względów z nich nie wychodzi. Czasem nie mają z kim, a sami się boją. Często nie wiedzą, że miasto ma im tak dużo do zaoferowania.

Celem Chrzanowskich Senioraliów jest także zachęcenie osób starszych do wyjścia z domu.

- Zorganizowana w 2023 r. impreza była pilotażem, ale już wiemy, że będą kolejne edycje i mnóstwo innych wydarzeń. Seniorzy mają swoje pomysły, a miasto swoje. Jestem przekonana, że ta współpraca zaowocuje wyjątkowymi projektami – mówi Iga Szymkiewicz-Wnęk, dyrektor Wydziału Promocji i Rozwoju w chrzanowskim magistracie.

Seniorzy podczas zajęć rekreacyjnych.

Seniorzy w Muzeum w Chrzanowie.

Ta koperta może uratować życie

Z myślą o seniorach, często schorowanych i mieszkających samotnie, gmina Chrzanów włączyła się do akcji „Koperta życia”, dzięki której w nagłych wypadkach pomoc medyczna zostanie udzielona szybciej i skuteczniej.

Samorząd Chrzanowa wielokrotnie podkreśla, jak ważni są dla gminy seniorzy i nie są to puste deklaracje. Stąd pomysł na przystąpienie do akcji „Koperta życia”.

- Pomysł zrodził się we wrześniu na spotkaniu burmistrza z przedstawicielami środowiska seniorów. Rozmawialiśmy o Senioraliach, które będą się w Chrzanowie odbywać cyklicznie, ale także o innych działaniach przyjaznych dla osób starszych, które chcemy i zamierzamy podejmować

- wyjaśnia Agnieszka Bąk z Wydziału Promocji i Rozwoju w chrzanowskim urzędzie.

„Koperta życia” to specjalnie przygotowana koperta zawierająca kluczowe informacje o stanie zdrowia jej właściciela, przyjmowanych przez niego leków i alergiach.

- Taką kopertę umieszcza się w widocznym miejscu, zazwyczaj w lodówce, oznaczając samą lodówkę stosowną naklejką. To ważne w przypadku osób mieszkających samotnie czy też

starszych, które znajdują się w sytuacji zagrożenia zdrowia czy życia. Mogą być nieprzytomne, mieć problemy z mówieniem, a także pamięcią. „Koperta życia” to wówczas bezcenna pomoc dla ratowników medycznych, a później lekarzy. Mogą szybciej i skuteczniej udzielić choremu pomocy, wiedząc na co choruje czy jakie przyjmuje leki – mówi burmistrz Chrzanowa Robert Maciaszek.

Z kolei na karcie ICE znajdują się kontakty do osób najbliższych, które są zawiadamiane w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia danej osoby.

Na razie gmina zaopatrzyła się w tysiąc zestawów, przeznaczając na ten cel z gminnego budżetu 5,7 tys. zł. Mieszkańcy mogą je odebrać za darmo m.in. w magistracie, ale także w kilku innych miejscach.

- Z radością przyjąłem informację o tej inicjatywie. Gmina Chrzanów wyszła z nią jako pierwsza w powiecie chrzanowskim. Informacje zawarte w tzw. kopercie życia są naprawdę na wagę złota. Szczególnie dla zespołów ratownictwa medycznego przyjeżdżających na miejsce wezwania, ale również dla strażaków czy policjantów. Bardzo dobrym pomysłem jest także wdrożenie tzw. karty ICE. Zawiera dane kontaktowe do dwóch osób, które należy zawiadomić w sytuacji wypadku czy omdlenia na ulicy. Seniorzy noszą ją zawsze przy sobie np. w portfelu. Mam nadzieję, że inne samorządy pójdą w ślady Chrzanowa i również skorzystają z tych rozwiązań. Nie są kosztowne, a mogą przynieść wiele dobrego – wyjaśnia Leszek Kowalski, koordynator ds. ratownictwa medycznego w chrzanowskim pogotowiu.

Gdzie i jak odebrać „Kopertę Życia”?

Mieszkańcy niezrzeszeni w organizacjach seniorskich w Urzędzie Miejskim w Chrzanowie, Wydział Promocji i Rozwoju, al. Henryka 20, I piętro, pokój nr 44, w godzinach pracy urzędu.

Członkowie stowarzyszeń zrzeszających seniorów w gminie - w siedzibach stowarzyszeń:

Regionalnym Stowarzyszeniu Diabetyków w Chrzanowie

Stowarzyszeniu UTW w Chrzanowie

Stowarzyszeniu Emerytów, Rencistów i Inwalidów „Relax” w Płazie

Stowarzyszeniu Emerytów, Rencistów i Inwalidów „Senior” w Chrzanowie

Polskim Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów koło nr 5

Polskim Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy z siedzibą w Chrzanowie

Zestaw składa się z:

- karty informacyjnej do wypełnienia, przezroczystej, plastikowej koperty do trwałego przechowywania w lodówce, naklejkę na lodówkę (informującą służby medyczne o tym, że koperta znajduje się w środku).

Dodatkowo mieszkańcy otrzymają

- kartę ICE - plastik wielkości wizytówki zawierającą miejsce na wpisanie danych: imię, nazwisko, dane osobowe oraz numery telefonów do dwóch osób, które należy powiadomić w nagłym wypadku.

Noszenie przy sobie prawidłowo wypełnionej karty może uratować życie.

Najbardziej rozśpiewane seniorki

Zacząły jako zespół związany z Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Chrzanowie. Choć dziś nadal działają w jego strukturach i są przez UTW mocno wspierane, stały się marką samą w sobie. Są zapraszane na występy w różnych częściach Polski, a ostatnio otrzymały zaproszenie do Szwecji. Mowa o Senior Singers, które świętują 10-lecie.

Zaczęło się zwyczajnie. Razem chodziły na zajęcia UTW w Chrzanowie. Tu na jednej z przerw Halina Pstrucha, która miała zastępstwo w chórze, zaproponowała koleżankom, żeby razem pośpiewać. I tak śpiewają do dziś.

- Pierwszy występ miałyśmy w chrzanowskiej bibliotece. Trochę gram na fortepianie więc akompaniowałam koleżankom. Była trema i duże emocje, ale zaśpiewaliśmy piosenki naszej młodości: Kapitańskie tango, Serduszek puka w rytmie cha cha, Kasztany. Publiczności się spodobało – mówi Halina Pstrucha, kierująca zespołem.

To ona zaproponowała koleżankom nazwę Senior Singers. Senior, bo tworzą go panie 60+.

- Pomyślałam, że skoro jesteśmy w Europie, niech to będzie nazwa po angielsku, która łatwo wpada w ucho – wspomina pani Halina.

Promują miasto

Gdy do zespołu dołączyła Maria Kramarczyk, kiedyś zawodowa piosenkarka, zrezygnowały z akompaniamentu i przeszły na profesjonalny podkład muzyczny,

Zespół liczy dziś 8 osób. Poza wspomnianą Marią, wszystkie jego członkinie to amorki. Łączy je miłość do muzyki. No i lubią swoje

towarzystwo. Choć liderką jest Halina Pstrucha, która proponuje utwory na występy, przygotowuje ich aranżacje i odpowiada za stroje, o wszystkim decydują wspólnie.

Kiedyś występowały głównie przy okazji imprez UTW w Chrzanowie albo tych organizowanych przez gminę. I choć dziś nadal podkreślają, że wywodzą się z UTW, który bardzo je wspiera, stały się marką samą w sobie. Są zapraszane na różne wydarzenia i obchody. Występowały m.in. na Summer Music Festival Wieliczka, Dniach Skawiny, Imieninach Krystyn Podkarpaczkich, I Senioraliach w Mielcu. Zdobyły Grand Prix w Oświęcimskich Spotkaniach Artystycznych Seniorów (OSAS), a ich jubileuszowy koncert dla Przyjaciół w Sali Marmurowej USC

Występ Senior Singers podczas jubileuszowego koncertu.

Występ Senior Singers podczas jubileuszowego koncertu.

zachwycił zaproszonych gości.

- Na początku pojawiały się komentarze w stylu: *babcie mają przyjechać na dni miasta, co to będzie! Ale potem ludzie byli zachwyceni* – podkreśla Halina Pstrucha.

Ostatnio dostały zaproszenie ze Szwecji. Z różnych przyczyn wyjazd nie doszedł do skutku, ale występ za granicą to jedno z marzeń Senior Singers.

Kolejna płyta

Na swoim koncercie mają wiele nagród, m.in.: I miejsce w Juwenaliach III Wieku w Warszawie w 2015 r., I miejsce w OSAS w 2016 r., Wielką Nagrodę XI Juwenaliów Trzeciego Wieku w Warszawie 2018 r. W 2016 r. zespół wydał pierwszą płytę „Senior Singers świątecznie „z najpiękniejszymi kolędami. Później były kolejno: płyta z największymi szlagierami oraz ta z utworami zespołu ABBA, będąca efektem widowiska taneczno-muzycznego, który zespół przygotował z okazji 10-lecia UTW w Chrzanowie. Aktualnie panie pracują nad kolejną płytą. Finansuje ją miasto.

Jubileuszowy koncert zespołu Senior Singers.

- *Uznaliśmy, że taka płyta to świetna forma promocji miasta i gminy. Znajdzie się na niej w sumie 13 utworów. Jednym z nich jest Piosenka o Chrzanowie, wielokrotnie wykonywana przez Senior Singers na różnych występach* – wyjaśnia Iga Szymkiewicz-Wnęk, dyrektor Wydziału Promocji i Rozwoju Urzędu Miejskiego w Chrzanowie.

Jubileuszowy koncert zespołu Senior Singers.

Jubileuszowy koncert zespołu Senior Singers.

Zespół Senior Singers powstał w 2013 r. Od początku tworzą go panie. I choć bywa, że któraś rezygnuje, w jej miejsce szybko pojawia się nowa osoba. No i trzon zespołu pozostaje niezmienny.

Obecnie Senior Singers tworzą: Halina Pstrucha, Maria Kramarczyk, Jadwiga Dudek, Urszula Siarczyńska, Małgorzata Piegzik, Anna Stryczek, Helena Likus i Joanna Notecka.

ZLA ma już 25 lat

Nowa przychodnia w Luszowicach i na os. Młodości w Chrzanowie, własne laboratorium analityczne, pracownia radiologii ogólnej, dwie pracownie radiologii stomatologicznej, nowoczesny sprzęt diagnostyczny i coraz bardziej wykwalifikowany personel. Na przestrzeni ostatniego ćwierć wieku w Zakładzie Lecznictwa Ambulatoryjnego w Chrzanowie naprawdę dużo się zmieniło.

Najlepiej wiedzą o tym pacjenci, którzy pamiętają początki tej historii. W związku z reformą opieki zdrowotnej w 1998 r. ZLA został wydzielony jako samodzielny podmiot ze struktur Zakładu Opieki Zdrowotnej w Chrzanowie.

- *Początki były trudne. Budynek przychodni wymagał remontów i inwestycji, by dostosować je do zmieniających się wymogów sanitarnych i potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Znaczny stopień dekapitalizacji obiektów, przestarzałe, kosztowne ogrzewanie i oświetlenie, brak ciepłej wody, częste awarie instalacji - to wszystko wymusiło przygotowanie wieloletnich planów w zakresie remontów i inwestycji* – wyjaśnia Jacek Bojdoł, prezes zarządu ZLA sp. z o.o.

W ciągu 25 lat udało się podnieść jakość obsługi pacjentów i warunki pracy personelu. Spółka zainwestowała i nadal inwestuje w nowoczesny sprzęt diagnostyczny i terapeutyczny. Wszystkie placówki: w mieście, na osiedlach i w sołectwach dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych. Posiadają nowocze-

sne systemy grzewcze i oświetleniowe, zmodernizowane lub wymienione instalacje wodno-kanalizacyjne, nową stolarkę okienną, a gabinety są klimatyzowane. W 4 placówkach wykonano termomodernizację.

- *Udało nam się zastąpić cztery kotłownie węglowe kotłowniami gazowymi i ciepłem z magistrali miejskiej. W trzech placówkach działają pompy ciepła wykorzystujące energię elektryczną wytwarzaną przez panele fotowoltaiczne, zamontowane na wszystkich obiektach spółki. Ich łączna moc to 200 KW* – tłumaczy prezes Bojdoł.

Chrzanowskie ZLA może pochwalić się własnym laboratorium analitycznym, pracownią radiologii ogólnej i dwiema pracowniami radiologii stomatologicznej wyposażonymi w aparaty cyfrowe. Do dyspozycji pacjentów jest nowoczesny sprzęt diagnostyczny: USG (w tym kolorowy Doppler), VNG, EEG, EMG, OCT. Można tu wykonać badanie pola widzenia, próby wysiłkowe, Holtera EKG i Holtera RR, badania EKG,

rektoskopię, videodermatoskopię, spirometrię, densytometrię. Przy stosowanych zabiegach wykorzystane są aparaty do krioterapii, kriochirurgii, elektrokoagulacji, laseroterapii w dermatologii i chirurgii, laseroterapii okulistycznej w tym zabiegi laserowe w technologii mikropulsowej. W ramach rehabilitacji można skorzystać z szerokiego wachlarza zabiegów włącznie z hydroterapią.

- Zmodernizowane placówki i nowoczesny sprzęt to nie wszystko. Najważniejsi są ludzie. Podstawą funkcjonowania ZLA w Chrzanowie jest kadra. Każdego dnia pracownicy budują pozycję zakładu, czego efektem jest rosnąca liczba pacjentów i wzrost udzielanych świadczeń także pacjentom spoza powiatu chrzanowskiego i województwa małopolskiego – podkreśla Jacek Bojdoł.

Plany na przyszłość? Dalszy rozwój usług medycznych i podnoszenie kwalifikacji personelu oraz zapewnienie dostępu do nowoczesnej diagnostyki i terapii.

ZLA w Chrzanowie świadczy usługi z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, psychiatrii i leczenia uzależnień, stomatologii, rehabilitacji leczniczej, opieki pielęgniarskiej, medycyny pracy. Realizowane są kontrakty z NFZ, a także usługi komercyjne.

Przychodnia w Płazie.

W ciągu 25 lat działalności ZLA poszerzyło zakres udzielanych świadczeń o

- nową placówkę podstawowej opieki zdrowotnej w Luszowicach,
- poradnię rehabilitacyjną, dział fizjoterapii, ośrodek rehabilitacji dziennej oraz dział fizjoterapii dla dzieci,
- poradnię chirurgiczną, urazowo-ortopedyczną, kardiologiczną, diabetologiczną,
- endokrynologiczną, medycyny sportowej, neurologii dziecięcej,
- nową przychodnię na os. Młodości

Przychodnia przy ul. Kalinowej w Chrzanowie.

Centrum Rehabilitacji przy ul. Kościuszki w Chrzanowie.

Spółka wielokrotnie była wyróżniana za swoje działania, m.in. Certyfikatem Złotym, Grand Quality „Wysoka Jakość w Ochronie Zdrowia”, Nagrodą Specjalną Zarządu Instytutu Zarządzania i Rozwoju Jakości za największy postęp w dziedzinie wdrażania rozwiązań pro jakościowych; wyróżnieniem w XI edycji Konkursu Gepardy Biznesu za dynamiczny rozwój i wzrost wartości rynkowej przez Instytut Europejskiego Biznesu. Funkcjonuje tu system Zarządzania Jakością wg normy ISO 9001:2015.

Chrzanowski zespół doczekał się muralu w swoim rodzinnym mieście. Można go podziwiać na ścianie hali sportowej w Chrzanowie. To hołd dla twórczości zespołu i nieszablona forma promocji miasta. Podobnie jak teledysk do kultowego utworu „Wieża radości, wieża samotności”, który powstaje przy mecenacie gminy i wsparciu finansowym Zakładu Lecznictwa Ambulatoryjnego w Chrzanowie.

Muzycy grają od kilkudziesięciu lat, przy okazji promując Chrzanów. A że miasto ceni sobie tę promocję i dorobek artystyczny zespołu, pojawił się pomysł, by „Sztynnego” należycie uhonorować. Okazją było 35-lecie wydania pierwszej płyty. Tak powstał mural na ścianie hali sportowej w Chrzanowie. Prezentuje muzyków z czasów młodości, którzy siedzą na peronie dworca i czekają na pociąg do Jarocina. Pociąg to także nawiązanie do kolejowych tradycji Chrzanowa. Autorem muralu jest malarz Olaf Cirut. Przyznaje, że namalowanie pociągu w skali 1:1 było sporym wyzwaniem.

Symbol Chrzanowa

- Chciałem, żeby ten mural to było coś nieoczywistego. Nie tylko zaprezentowanie zespołu, ale pokazanie jakiejś historii. Stąd pomysł na peron dworca w Chrzanowie, z którego odjeżdża pociąg do Jarocina; pociąg do kariery Sztynnego Pala Azji – mówi Olaf Cirut, autor muralu.

Wykonanie go zajęło mu ok. miesiąca. Przy niskiej temperaturze i deszczu prace trzeba było przerywać. Efekt jest jednak imponujący. Podoba się mieszkańcom i samym muzykom.

- Fajnie skomponowany i bardzo symboliczny. Jesteśmy pokazani jako ludzie z tłumu, jedni z wielu, którzy wtedy jeździli do Jarocina. I tak faktycznie było. Na mural „załapał” się też miliant, widać Tytusa, Romka i A'Tomka. To idealnie oddaje tamtą rzeczywistość. Tak się wtedy żyło – przyznaje muzyk Paweł Nazimek i nie ukrywa, że miło stać się częścią historii miasta.

Nieszablona promocja

Z okazji odsłonięcia muralu zespół na żywo wykonał na jego tle swój kultowy utwór „Wieża radości, wieża samotności”. To nagranie stało się w sieci wiralem, osiągając w ciągu kilku dni blisko pół miliona wyświetleń.

- Mural to nie jedyny pomysł na oddanie hołdu twórczości zespołu i nieszablona promocja Chrzanowa. Wkrótce premierę będzie miał też teledysk do kultowej „Wieży”, który przygotowuje nasz lokalny artysta Marek Kremer. Miasto objęło mecenat nad projektem. Finansuje go nasza miejska spółka Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego. Część scen została nakręcona na dachu nowej przychodni przy ul. Kalinowej – wyjaśnia burmistrz Robert Maciaszek.

Autor teledysku przyznaje, że podobnie jak wielu mieszkańców gminy, on także wychował się na muzyce „Sztynnego”, a wspomniany utwór był w jego życiu zawsze obecny.

- Od jakiegoś czasu myślałem o tym, by realizować teledyski do starych utworów. W tamtych czasach zespoły nie miały takich budżetów jak dziś i nie mogły sobie często pozwolić na nagranie klipów. Sztynny Pal Azji jest pierwszym zespołem w moim projekcie. Zdjęcia realizowaliśmy na terenie Ziemi Chrzanowskiej, gdyż chcemy pokazywać nasze okolice. Jest tu nadal wiele pięknych miejsc, które nie były sfilmowane – podkreśla Marek Kremer.

90 litrów farb i gruntu zużyto do wykonania muralu Sztynnego Pala Azji

Spotkanie legend chrzanowskiego szczypiorniaka

Przez kilka dekad to właśnie oni tworzyli historię chrzanowskiego sportu. Mowa o trenerach, zawodnikach i działaczach nieistniejącego już Międzyszkolnego Klubu Sportowego Chrzanów. W listopadzie spotkali się po latach na turnieju piłki ręcznej zorganizowanym z okazji 70-lecia powstania MKS-u. Była to okazja do wspomnień oraz przypomnienia młodym adeptom piłki ręcznej działalności klubu.

- Wracając wspomnienia, bo jestem na tej hali pierwszy raz od 40 lat – mówiła jedna z byłych zawodniczek Międzyszkolnego Klubu Sportowego Chrzanów witając się z kolegami.

Tym razem z trybun obserwowali zmagania młodych szczypiornistów, wspominając czas, gdy to ich grą emocjonowali się miłośnicy piłki ręcznej.

Międzyszkolny Klub Sportowy Chrzanów powstał na początku lat 50. ubiegłego wieku z przyszkolnych klubów sportowych działających wówczas w Chrzanowie. Choć w ramach MKS-u funkcjonowało wiele sekcji, to na pierwszy plan wysuwała się piłka ręczna, jako wiodąca dyscyplina w mieście. Bardzo szybko okazało się, że sporo jest tu talentów, które ze szkolnych boisk trafiały właśnie do MKS-u lub nawet do reprezentacji Polski.

- Pamiętam jak na lekcji wychowania fizycznego podszedłem do Pana Jerzego Zielińskiego i powiedziałem mu, że chciałbym grać w piłkę nożną. Popatrzył i powiedział, rozumiem, ale będziesz grał w piłkę ręczną i tak poszedłem do MKS-u – wspomina były zawodnik tego klubu.

Wielu młodych ludzi trafiło tu chcąc dorównać starszym kolegom grającym w szczypiorniaku. Byli dla nich prawdziwymi bohaterami.

- Do mnie na treningi w Szkole Podstawowej numer 3 przychodziła Teresa Góralczyk, trenowała z chłopcami i została potem reprezentantką Polski. Cóż to był za talent! Cieszę się, że miałem

wkład w jej karierę – mówi Czesław Świeca były trener MKS-u Chrzanów.

W MKS-ie mieli szczęście do kadry

O sile chrzanowskiego MSK-u stanowili w dużej mierze wspaniali trenerzy. Stefan Jura współzałożyciel i wieloletni trener oraz działacz klubu przez wiele dekad kojarzony był właśnie z chrzanowską piłką ręczną. Nazwisk oraz osób związanych z klubem było wiele. Przypomniat je Grzegorz Solarzski, trener i organizator turnieju zorganizowanego z okazji 70-lecia MKS-u Chrzanów, przybliżając historię klubu. Przywołał choćby: Jerzego Zielińskiego trenera i zawodnika złotej drużyny z 1959 roku, Jacka Kasperkiewicza trenera zespołów żeńskich oraz Mieczysława Dobrzyńskiego, który działał w MKS-ie do momentu jego przekształcenia w dwutysięcznym roku. Kilkoro z trenerów i działaczy klubu przybyło na turniej. To właśnie do nich popłynęły podziękowania i listy gratulacyjne, które wręczyli burmistrz Chrzanowa Robert Maciaszek wraz z zastępcą Jolantą Zubik.

Dyplomy trafiły do: Czesława Świecy trenera i działacza klubu, Henryka Bromboszcza wychowanka i trenera klubu oraz Adama Ptasieńskiego trenera i działacza klubu, który przejął pałeczkę po Stefanie Jurze.

- Do Chrzanowa przeszedłem z Chełmka w 1983 roku. Byłem kierownikiem hali sportowej, więc miałem ułatwiony kontakt z trenerami i zawodnikami. W klubie działałem praktycznie do jego przekształcenia – mówi Adam Ptasieński.

Nie ukrywa, że jeszcze wielokrotnie podczas różnego rodzaju imprez sportowych poza Chrzanowem pytano go o Stefana Jurę. Dla działaczy i trenerów MKS-u klub niejednokrotnie był całym życiem.

- To była taka moja rodzina, działacze, zawodnicy, trenerzy. Wszyscy współpracowaliśmy i miałem to szczęście, że przez czterdzieści lat mojej pracy trafiałem na bardzo dobrych zawodników i ludzi. Ci chłopcy nie przeszkadzali mi w pracy, a ja starałem się ich jak najwięcej nauczyć, ale też pokazać, co w życiu jest ważne. Mam satysfakcję, bo to mi się chyba udało, a towarzyszyły temu sukcesy sportowe – podsumowuje Henryk Bromboszcz wychowanek i trener MKS-u Chrzanów.

To tu odkrywali i szlifowali talenty

Jak podkreślają dziś zawodnicy i trenerzy, atmosfera w klubie była niepowtarzalna. W tym miejscu kształtowały się nie tylko kariery zawodnicze, ale także charaktery. Ci młodzi ludzie pod okiem świetnych trenerów odnosili ogromne sukcesy. Pierwszy przyszedł już w 1959 r., gdy drużyna sięgnęła po Mistrzostwo Polski SZS oraz Mistrzostwo Polski Juniorów. Był to największy sukces w historii klubu. Rok później w 1960 r. w Szczecinie MKS ponownie zdobył tytuł Mistrza Polski SZS, a Jerzy Werner został najlepszym zawodnikiem turnieju.

Początek lat 70., mimo że bez spektakularnych sukcesów, to również okres bardzo dobrych zawodników dostrzeganych poza Chrzanowem. Tych zawodników, którzy przewinęli się przez klub i rozstawiali Chrzanów, jest bardzo wielu. Wśród nich choćby Kazimierz Bandura powołany do kadry narodowej juniorów, czy Przemysław Zatylny powołany do reprezentacji Polski juniorów i wielu innych. Bardzo dobrze radziły sobie też panie. Część zawodniczek grała potem w pierwszoligowych

wych i drugoligowych klubach, a choćby Barbara Filipowicz i Elżbieta Madej zostały powołane do Reprezentacji Polski junierek.

- Zapewne troszkę talentu miałam, ale bardzo ważna była tu rola trenera. Byłam zawodniczką wystawianą i dobrze rzucającą, musiałam tylko mieć szansę to pokazać. Ogromna zasługa w tym Stefana Jury, który chyba też mnie lubił i chciał żebym zaistniała także poza Chrzanowem – wspomina Elżbieta Hardzina (panieńskie Madej).

Zawodnicy z sentymentem wspominają tamten czas

Te wspomnienia wciąż są żywe w pamięci byłych zawodników MKS-u, stąd tak liczna ich obecność na spotkaniu po latach. Przyjechali z różnych zakątków Polski, ale także z zagranicy. Bo dla nich klub oznaczał treningi i przyjaźnie na lata.

- Wielu z nas wciąż utrzymuje kontakt, zrodziły się z tego także małżeństwa – wyjaśnia Witold Liszka.

Listopadowe spotkanie stało się okazją do wykonania pamiątkowego zdjęcia oraz rozmów podczas spotkania w bibliotece. Przywoływano obozy sportowe MKS-u, na których zdarzało się wiele zabawnych sytuacji.

- Pamiętam jak na jednym z obozów w czasach kryzysu w PRL-u praktycznie nie było wyżywienia dla uczestników, a przecież pojechali tam młodzi chłopcy, w dodatku na treningi, więc musieli zjeść. Działacze i trenerzy wyruszyli na pobliską wieś i udało im się załatwić nie tylko swoje wyroby, ale także mięso na obiad, powitaliśmy ich wtedy brawami - śmieje się Grzegorz Solarzski, były wychowanek i trener MKS-u.

Takich sytuacji przywoływano więcej, jak choćby z budową boiska na pasie startowym lokalnego lotniska, żeby zawodnicy mogli trenować. Nie zabrakło archiwalnych zdjęć, wywoływania nazwisk zawodników, trenerów i działaczy: Franciszka Mąsiora i Stanisława Kapci, Marii Gryguś (obecnie Dobrzyńskiej), która w bibliotece odebrała dyplom pamiątkowy, Jolanty Dyner, Leszka Ludwika czy nauczycieli wychowania fizycznego współpracujących z klubem. Można było także obejrzeć księgę pamiątkową MKS-u. Została odnaleziona i zachowana przez nieżyjącego już Jerzego Zielińskiego, a udostępniona przez jego córkę.

Spotkanie legend szczypiorniaka w bibliotece w Chrzanowie.

Agnieszka Sierocińska

Chrzanowskie COP zaprasza do współpracy

Mobilne Centrum Organizacji Pozarządowych, działające na zlecenie Gminy Chrzanów w Miejscu Aktywności Mieszkańców przy ul. Sokoła 24, realizowane jest przez krakowską Fundację Biuro Inicjatyw Społecznych. Od przeszło 15 lat BIS specjalizuje się we wspieraniu działań społecznych. Organizacje mają okazję nie tylko lepiej się poznać, ale także powiedzieć, jakie wsparcie jest im potrzebne, aby skutecznie działać społecznie.

Bezpłatne doradztwo i szkolenia

Chrzanowscy społecznicy mogą korzystać z bezpłatnego doradztwa i szkoleń, m.in. w zakresie prawnym i księgowym. Mają także możliwość otrzymania wsparcia w pisaniu wniosków na finansowanie działań ich organizacji. Niewątpliwą wartością jest także sieciowanie organizacji z gminy Chrzanów, dzięki któremu rodzą się nowe możliwości współpracy między nimi.

Indywidualne spotkania

- Zapraszamy na dyżury z doradczynią COP Chrzanów. Podczas indywidualnego spotkania członkowie organizacji będą mogli porozmawiać o bieżących sprawach i potrzebach, omówić pomysły na dalsze działania, czy udział w konkursach – mówi Iwona Piksa, z Wydziału Promocji i Rozwoju w chrzanowskim urzędzie.

Pod okiem eksperta organizacje mogą przyrzeć się swojej organizacji i zidentyfikować te obszary, które wymagają rozwoju lub zmiany, a o których istnieniu jeszcze nie wiedzą. Może to być uporządkowanie planów organizacji i znalezienie sposobów na ich realizację albo próba

stworzenia strategii działań czy też usprawnienie zarządzania.

Jak się umówić?

Wystarczy wysłać maila na: copcharznow@bis-krakow.pl lub zadzwonić na numer **797 917 904**

Funkcjonowanie Mobilnego Centrum Organizacji Pozarządowych zostało zapisane w „Rocznym programie współpracy Gminy Chrzanów z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 rok.

Dołącz do grupy Chrzanowskie Mobilne Centrum Organizacji Pozarządowych na facebooku i bądź zawsze na bieżąco!

www.facebook.com/groups/copchrzanow

Udany pilotaż

Zakończyła się pierwsza edycja Lokalnego Programu Grantowego Gminy Chrzanów. Organizacje pozarządowe oraz grupy nieformalne otrzymały po 6 tys. złotych na realizację projektów wspierających rozwój organizacji lub aktywizację lokalnych społeczności. Program uwolnił nowe pokłady społecznej energii.

Przypomnijmy, że w pilotażowej edycji programu złożono 11 wniosków. Wszystkie otrzymały pozytywną ocenę formalną, przeszły do etapu oceny merytorycznej i spotkań wnioskodawców z komisją konkursową. Ostatecznie dofinansowanie otrzymało pięć projektów. Stowarzyszenie Militarne GROT w ramach realizacji projektu „Pierwsi do pomocy” szkoliło mieszkańców z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej osobom poszkodowanym w wypadkach. Klub absolwenta Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Chrzanowie zorganizował wyjazd integracyjny dla swoich członków i sympatyków, a grupa Chrzanowskie Tradycje Kulinarne wspólnie gotowała tradycyjne chrzanowskie potrawy. Na podstawie zdjęć z tego wydarzenia i zebranych materiałów powstała wyjątkowa książka kucharska. Do ciekawych aktywności chrzanowskich seniorów zaprosiła z kolei Fundacja Czuła Stodoła w ramach projektu „Czułe spotkania z seniorami”. Dla tej grupy docelowej projekt przygotował także Klub Brydża Sportowego LOK Atut Libiąż, który zorganizował szkolenia i naukę konwencji w nowoczesnym brydżu.

Uroczyste podsumowanie pilotażowej edycji programu odbyło się 13 grudnia 2023 r. w chrzanowskiej bibliotece. Podczas spotkania podsumowano tegoroczną edycję konkursu, wręczono pamiątkowe dyplomy, a organizacje i grupy nie-

formalne zaprezentowały projekty, które udało im się zrealizować.

- Cieszymy się, że lokalny program grantowy ukierunkowany na mniejsze organizacje i grupy nieformalne spotkał się z pozytywnym odbiorem. Mamy nadzieję, że kolejne edycje, będą cieszyć się jeszcze większym zainteresowaniem naszych mieszkańców. Warto wspierać grupy i osoby, które chcą działać na rzecz lokalnej społeczności, i doceniać to, że poświęcają swój wolny czas, by działać na rzecz innych - mówi burmistrz Robert Maciaszek.

Kolejny nabór wniosków planowany jest w I kwartale przyszłego roku. Warto już teraz zapoznać się z regulaminem programu dostępnym na stronie malopolskalokalnie.pl w zakładce Lokalny Program Grantowy Małopolska Lokalnie Gminy Chrzanów.

Lokalny Program Grantowy Małopolska Lokalnie Gminy Chrzanów to konkurs grantowy dla niewielkich organizacji pozarządowych i grup nieformalnych z gminy Chrzanów podzielony na dwie ścieżki wsparcia:

- 1) projekty społeczne dla organizacji pozarządowych i grup nieformalnych
- 2) projekty rozwojowe dla organizacji pozarządowych.

Dofinansowania: do 6000 zł.

Operator: Fundacja Biuro Inicjatyw Społecznych

Partner: Gmina Chrzanów

Ostatni dzwonek, by wymienić ogrzewanie

Zgodnie z uchwałą antysmogową przyjętą przez Sejmik Województwa Małopolskiego do końca kwietnia 2024 r. mieszkańcy Małopolski muszą wymienić kotły starej generacji (poniżej 3 klasy) na ekologiczne źródła ciepła, a do końca 2026 r. pozbyć się kotłów na węgiel lub drewno klasy 3 i 4. Czasu jest coraz mniej, dlatego warto się pospieszyć. Tym bardziej, że można skorzystać ze sporej dotacji.

Użytkowane bezterminowo mogą być jedynie kotły węglowe lub na drewno klasy 5 zainstalowane przed 1 lipca 2017 r. W pozostałych przypadkach urządzenia grzewcze starej generacji mieszkańcy, także gminy Chrzanów, muszą wymienić na ogrzewanie z sieci ciepłowniczej, ogrzewanie elektryczne, pompę ciepła, kotły gazowe lub kotły na lekki olej opałowy.

- W przypadku pieców i kominków od 1 maja 2024 r. w Małopolsce będzie dopuszczalne używanie tylko urządzeń, które spełniają wymagania ekoprojektu lub mają sprawność cieplną na poziomie co najmniej 80%. Dane dotyczące sprawności cieplnej zawiera dokumentacja techniczna lub instrukcja kominka i pieca. Urządzenia grzewcze, które nie spełniają tych wymagań, będą musiały zostać wymienione lub wyposażone w urządzenia redukujące emisję pyłu np. elektrofiltry – wyjaśnia Katarzyna Pałac, ekodoradca z chrzanowskiego magistratu.

Dlatego gmina Chrzanów zachęca mieszkańców do wywiązania się z obowiązków wynikających z przepisów. Zwłaszcza, że dotacja jest na wyciągnięcie ręki. W Chrzanowie działa Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Programu „Czyste Powietrze”. Warto tu zajrzeć albo zadzwonić i skorzystać z porady.

Punkt Konsultacyjno-Informacyjny
Programu „Czyste Powietrze” w Chrzanowie
Tel. 32 758 51 24,
katarzyna.palac@chrzanow.pl,
damian.marcisz@chrzanow.pl

„Czyste Powietrze” to największy proekologiczny program w historii Polski, którego celem jest skuteczna walka ze smogiem. Jak pokazują badania, główną przyczyną smogu jest właśnie niska emisja. Program umożliwia mieszkańcom wymianę starych pieców węglowych oraz

- Dla Beneficjentów uprawnionych do podstawowego progu finansowania maksymalna kwota dofinansowania to 66 000 zł.
- Dla Beneficjentów uprawnionych do podwyższonego progu finansowania maksymalna kwota dofinansowania to 99 000 zł
- Dla Beneficjentów uprawnionych do najwyższego progu finansowania maksymalna kwota dofinansowania to 135 000 zł

Składanie wniosku jest bardzo proste, a opcje są trzy:

- Elektronicznie przez internet,
- Tradycyjnie, w wersji papierowej w urzędzie
- W banku z opcją Kredytu Czyste Powietrze

4 940 319 zł

- na taką kwotę zostały wypłacone wnioskodawcom z terenu gminy Chrzanów dotacje w ramach Programu Czystego Powietrza (761 dotacji)

termomodernizację budynków mieszkalnych. Rodzaje dofinansowania, z których można skorzystać, są trzy. Wszystko zależy od wysokości dochodów.

Poziom podstawowy do dofinansowania uprawnia osoby nie przekraczające rocznego dochodu w wysokości 135 000 zł netto.

Poziom podwyższony, gdy przeciętny średni miesięczny dochód na osobę w gospodarstwie domowym nie przekracza: 1894 zł netto – w gospodarstwie wieloosobowym i 2651 zł netto – w gospodarstwie jednoosobowym.

Poziom najwyższy uprawnia osoby, których przeciętny średni miesięczny dochód na osobę w gospodarstwie domowym nie przekracza: 1090 zł netto – w gospodarstwie wieloosobowym i 1 526 zł netto – w gospodarstwie jednoosobowym.

Pracownik Punktu Czyste Powietrze w Chrzanowie pomaga w wypełnieniu wniosku. Co istotne, przed przyjściem do urzędu należy zgromadzić komplet niezbędnych dokumentów.

Na wyciągnięcie ręki

Poza pieniędzmi z programów zewnętrznych, mieszkańcy gminy Chrzanów mogą również skorzystać z gminnych ekodotacji na montaż odnawialnych źródeł energii czy też przyłączenie nieruchomości do sieci ciepłowniczej. W budżecie na 2024 r. zarezerwowano na ten cel 800 tys. zł.

730 000 zł

- na blisko taką kwotę gmina udzieliła dotacji mieszkańcom w 2023 r. na zmianę ogrzewania (78 dotacji) i montaż OZE (67 dotacji).

EKODOTACJE W GMINIE CHRZANÓW

- 5000 zł do zakupu i montażu pompy ciepła, ogniw fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych (do 30 % kosztów)
- 6000 zł na wykonanie zmiany systemu ogrzewania użytkowanych obiektów (do 30 % kosztów)

- To ambitny program inwestycyjny, ale ekologia i czyste powietrze to jeden z naszych priorytetów w rozwoju gminy – tłumaczy burmistrz Robert Maciaszek.

Jak skorzystać z gminnej ekodotacji? Należy spełnić wszystkie kryteria i złożyć wniosek w Urzędzie Miejskim w Chrzanowie. To właśnie kolejność zgłoszeń ma wpływ na czas przyznania dotacji. Wnioski są rozpatrywane według daty wpływu, a umowy na udzielenie dotacji zawiera się do wyczerpania środków finansowych zaplanowanych w budżecie na dany rok budżetowy (nie później niż do 31 października).

Formularz wniosku jest dostępny na stronie internetowej gminy – www.chrzanow.pl (zakładka Załatw sprawę). Dobrze jest wcześniej skontaktować się z pracownikami wydziału Gospodarki Komunalnej, którzy odpowiedzą, co i jak zrobić, a także odpowiedzą na wszystkie pytania. (pok. nr 5; tel. 32 75 85 105; gkios@chrzanow.pl).

Uchwała antysmogowa dla Małopolski

Uchwała antysmogowa nakłada obowiązek wymiany starych kotłów na węgiel i drewno do 30 kwietnia 2024 roku*

Nie czekaj do ostatniej chwili! Już teraz wymień swój kocioł!

Kotły klasy 3. i 4. należy wymienić do końca 2026 roku

*dotyczy wszystkich kotłów poniżej 3 klasy

Obowiązki dla właścicieli kominków

Od 1 maja 2024 roku kominki będą musiały posiadać sprawność cieplną na poziomie minimum 80% bądź spełniać wymagania ekoprojektu (np. poprzez wyposażenie w elektrofiltry)

Wymagania dla jakości paliw

Wprowadza zakaz stosowania mułów i flotów węglowych oraz zaraz spalania drewna i biomasy o wilgotności powyżej 20%

Zapytaj o punkt obsługi Programu Czyste Powietrze w Twojej gminie. Ekodoradca pomoże Ci w wypełnieniu wniosku i rozliczeniu dotacji

- Zakup kotłów węglowych nie będzie dofinansowywany
- W dni z wysokim poziomem zanieczyszczenia powietrza, użytkowanie kominków (jako drugiego źródła ogrzewania) jest zabronione
- Kontrole dotyczące spalania odpadów i nieprzestrzegania uchwały antysmogowej mogą być przeprowadzane przez pracowników gmin lub straż miejską/gminną i policję

Więcej informacji na stronie powietrze.malopolska.pl

Szczegółowe informacje na temat Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” są dostępne na stronach:

www.czystepowietrze.gov.pl

www.portal.wfos.krakow.pl

www.wfos.krakow.pl/czyste-powietrze

Kim był Święty Mikołaj?

Prawdziwa historia patrona naszego miasta

Wiele osób zna Świętego Mikołaja jako wesołego staruszka z białą brodą, który w czerwonym stroju i z workiem prezentów jeździ saniami ciągniętymi przez renifery. Prawdziwa historia Świętego Mikołaja jest zupełnie inna.

Wizerunek Św. Mikołaja.

Święty Mikołaj był biskupem w mieście Mira, które leży w miejscu dzisiejszej Turcji. Żył dawno temu i jest uważany za jednego z najważniejszych świętych w historii chrześcijaństwa.

Na starych obrazach Święty Mikołaj wygląda inaczej niż dzisiejszy uśmiechnięty staruszek. Jest pokazany jako poważny biskup w infule (tj. liturgicznym nakryciu głowy) i z pastorałem w ręku.

Chociaż dzisiaj Święty Mikołaj jest znany głównie z przynoszenia prezentów dzieciom, jego prawdziwa historia pokazuje, że był to człowiek, który pomagał innym i dbał o potrzebujących.

To dlatego jest tak ważny i szanowany, a jego postać jest nadal obecna w naszych tradycjach.

Biskup – Dobrodziej

Nie wiemy zbyt wiele o życiu Świętego Mikołaja, ale wiadomo, że żył na przełomie III i IV wieku. Słynął z tego, że był bardzo dobry dla ludzi, szczególnie pomagał tym, którzy byli biedni i potrzebowali wsparcia.

Większość historii o nim pochodzi z legend i opowieści o innych ludziach, którzy żyli w podobnych czasach. Na przykład, wiele opowieści o Świętym Mikołaju może być zainspirowanych życiem innego Mikołaja, który był opatem w klasztorze Syjon, a potem został biskupem w miejscowości Pinara.

Te historie pokazują, jak ważna była postać Świętego Mikołaja dla ludzi w tamtych czasach. Był symbolem dobroci i pomocy, co sprawia, że do dziś jest pamiętany i szanowany jako ktoś, kto zawsze starał się pomagać innym.

Według średniowiecznych opowieści

Święty Mikołaj, według dawnych przekazów, był jedynym dzieckiem bogatych rodziców, którzy bardzo chcieli mieć potomstwo. Już od młodego był wyjątkowy – dwa dni w tygodniu, w środę i piątek, pościł. Od młodych lat wyróżniał się pilnością, był też bardzo religijny, skromny i żył w prostocie.

Uczył się pod okiem swojego wuja, który też pomógł mu zostać duchownym. Rodzice osierociili Mikołaja, gdy był jeszcze młodzieńcem. Zmarli podczas zarazy, zostawiając synowi pokaźny majątek i znaczną ilość pieniędzy.

Ale zamiast zachować to wszystko dla siebie, rozdał majątek biednym ludziom.

Te opowieści pokazują, jak bardzo Święty Mikołaj był oddany pomaganiu innym i jak ważne były dla niego wartości takie jak dobroć i skromność.

Żołnierze, trzy córki, żeglarze i zboże

Jedna z najstarszych legend o Świętym Mikołaju mówi, że uratował życie żołnierzom skazanym na śmierć. Kiedy cesarz Konstantyn wysłał wojsko do stłumienia buntu, w mieście Andriake żołnierze splądrowali miasto. Gdy zamieszki uciły, trzech z nich zostało niesprawiedliwie skazanych na śmierć. Mikołaj udowodnił ich niewinność i ocalił ich od kary.

Inna historia opowiada o sądzie Mikołaja, bogacza, który się z niego śmiał. Kiedy ten sąsiad stracił cały majątek, chciał sprzedać swoje trzy córki. Mikołaj w tajemnicy pomógł, rzucając przez okno pieniądze na posag dla każdej z nich. Gdy sąsiad dowiedział się, że to Mikołaj mu pomógł, bardzo mu dziękował.

Była też opowieść o tym, jak Mikołaj uratował żeglarzy w sztormie. Gdy ich statek tonął, modlili się o pomoc. Mikołaj pojawił się, uspokoił burzę i zniknął. Żeglarze bezpiecznie dopłynęli do portu.

Inna legenda mówi o czasach głodu, kiedy

Mikołaj pojawił się we śnie kapitanowi statku z zbożem. Nakłonił go, aby zcumował w Andriake i rozdał zboże głodującym. Gdy statek dotarł do celu, okazało się, że w ładowni niczego nie brakuje.

Mikołaj Świętym

Wszystkie te opowieści o dobroci i pomocy, jakie Mikołaj oferował innym, sprawiły, że po jego śmierci został uznany za świętego. Zmarł 6 grudnia, prawdopodobnie między rokiem 346 a 352. Początkowo został pochowany w Mirze, gdzie przez wiele lat spoczywało jego ciało.

Jednak w 1087 roku, ze względu na obawę przed najazdem muzułmańskim, jego szczątki zostały przeniesione do włoskiego miasta Bari. Tam, w specjalnej bazylice zbudowanej przez papieża błogosławionego Urbana II, ciało Świętego Mikołaja spoczywa do dziś. To miejsce stało się ważnym centrum jego kultu.

Historia życia Świętego Mikołaja, pełna opowieści o jego dobroci i pomocy dla innych, sprawia, że jest on do dziś pamiętany i czczony jako symbol miłości bliźniego i dobroczynności.

Kult Świętego Mikołaja

Kult Świętego Mikołaja bardzo się rozwinął, szczególnie na wschodzie Europy. Do Bari, gdzie spoczywały jego szczątki, przybywały poselstwa z Rusi, przynosząc cenne dary. Święty Mikołaj

stał się ważną częścią ludowej kultury, języka, przysłów i sztuki. Powstawało mnóstwo ikon, hymnów i kościołów ku jego czci.

Kult ten szybko rozprzestrzenił się po całej Europie. Na Zachodzie Święty Mikołaj był uważany za jednego z czternastu wspomóżycieli. Ludzie różnych zawodów i w różnych sytuacjach życiowych szukali jego opieki i wsparcia.

Do Chrzanowa kult Świętego Mikołaja dotarł prawdopodobnie między XIII a XIV wiekiem. Nie jesteśmy pewni, dlaczego został wybrany na patrona miejscowej świątyni, ale mogło to mieć związek z jego opieką nad wieloma grupami zawodowymi i społecznymi, które były obecne w Chrzanowie. Święty Mikołaj był patronem m.in. rzemieślników, kupców, marynarzy, rybaków, studentów, sędziów i wielu innych.

Wpływ na wybór Świętego Mikołaja jako patrona mogły mieć też lokalne warunki, jak np. rozwój górnictwa. Święty Mikołaj, obok Świętej Barbary, był patronem górników. Dodatkowo, położenie Chrzanowa na ważnym szlaku handlowym mogło przyczynić się do rozpowszechnienia jego kultu w tym regionie.

- 27 listopada 2007 r. Rada Miejska w Chrzanowie wyraziła wolę ustanowienia św. Mikołaja Patronem Miasta Chrzanowa.
- 20 czerwca 2008 r. wybór Świętego Mikołaja biskupa na Patrona Miasta Chrzanowa został zatwierdzony przez Kongregację ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów
- Dzień Patrona Miasta obchodzony jest 6 grudnia. Tradycją wpisaną w obchody tego święta jest msza św. odpustowa w parafii św. Mikołaja.
- Kościół św. Mikołaja jest najstarszym obiektem w mieście; pierwsza wzmianka o parafii chrzanowskiej pochodzi z 1326 r.

Święty Mikołaj był także czczony w Polsce jako opiekun pasterzy, co mogło być ważne dla mieszkańców Chrzanowa, gdzie pasterstwo było popularnym zajęciem. Wybór Świętego Mikołaja na patrona nie był przypadkiem – łączył się z wieloma aspektami życia i pracy mieszkańców Chrzanowa.

Kościół św. Mikołaja w Chrzanowie.

Kronika Chrzanowska poleca Galeria Sztuki Na Styku

Fotografia, rzeźba, grafika, malarstwo... A wszystko to za darmo. Galeria Sztuki NA STYKU, która działa w Miejskim Ośrodku Kultury, Sportu i Rekreacji w Chrzanowie to przestrzeń dla każdego. Sprawdźcie sami!

Możecie wpaść na wernisaż, gdy zwiedzających jest więcej i więcej się dzieje albo w tygodniu, by w samotności i ciszy kontemlować sztukę.

- Staramy się pokazać szeroki wachlarz możliwości artystycznych zarówno twórców profesjonalnych, jak i amatorów, którzy tworzą coś wartościowego i chcieliby się tym podzielić ze światem. W galerii odbywają się wernisaże i wystawy wybitnych: malarzy, grafików, rzeźbiarzy, fotografików. Jest to też miejsce nietypowych lekcji plastyki i edukacji artystycznej dla dzieci i młodzieży szkolnej – mówi kuratorka wystaw Aneta Kobylecka z chrzanowskiego MOKSiR. To ona od 3 lat opiekuje się galerią i decyduje o tym, kogo zaprosić. Inspiracją są inne wystawy i wydarzenia, w których uczestniczy oraz Internet, gdzie wiele można podpatrzeć i również się zainspirować.

Galeria NA STYKU zainicjowała swoją działalność w 1998 r. i gościła wielu wybitnych artystów, między innymi Bronisława Chromego, Jerzego Panka, Jacka Srokę czy Zdzisława Beksińskiego. Działa od poniedziałku do piątku w godzinach od 10.00 do 20.00, ale często jest także otwierana w weekend, przy okazji większych wydarzeń w domu kultury.

- Odwiedza nas coraz więcej osób, co bardzo mnie cieszy. Jedni przychodzą na chwilę, a inni zostają na dłużej. Siadają na naszej „specjalnej” ławeczce z laptopem i pracują, kontemplując sztukę. Przy okazji to taka arteterapia.

Galeria podzielona jest na dwie części. Biała to sala główna, a czarna to część warsztatowa. Tu można zobaczyć prace artystów od kuchni, a czasem nawet samemu spróbować tworzyć. Przy okazji wystawy jednej z artystek tworzących węglem, zwiedzający mogli sami chwycić za węgiel i coś narysować – tłumaczy Aneta Kobylecka.

Artyści zapraszani do Galerii to zarówno twórcy lokalni, jak i osoby z zewnątrz. Bywa, że utalentowani mieszkańcy sami zgłaszają się do domu kultury z propozycją wystawy.

- Ludzie przychodzą, dzwonią, piszą. Jeżeli to coś interesującego, co zacieka mieszkańców, siadamy i wspólnie zastanawiamy się nad tym jak to ograć. Prace fotograficzne pokazujemy często w ŚWIATŁOCZUŁEJ GALERII KORYTARZOWEJ. To nasza druga galeria – wyjaśnia Aneta Kobylecka.

Wszystkie wydarzenia są planowane z dużym wyprzedzeniem. Dlatego grafik na przyszły rok jest praktycznie pełny. Nie możemy jeszcze zdradzić wszystkiego, co czeka miłośników kultury i sztuki, ale zachęcamy do śledzenia strony i social mediów Miejskiego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Chrzanowie. W pierwszym kwartale planowana jest wystawa Joanny Rupik, śląskiej artystki specjalizującej się w drzeworycie, jednej z najstarszych technik graficznych. W ramach galerii Na Styku przed budynkiem domu kultury zorganizowana zostanie także wystawa fotografii prasowej - Grand Press Photo.

Punktem wyjścia zawsze jest książka

Tochman, Gołębiewski, Wachowicz... To nazwiska tylko niewielkiej części gości, którzy w 2023 roku odwiedzili Miejską Bibliotekę Publiczną w Chrzanowie. Zrealizowano wiele ciekawych projektów, wydarzeń i warsztatów dla różnych grup odbiorców. Nadchodzący rok też zapowiada się interesująco. W marcu bibliotekę ma odwiedzić Joanna Brodzik w ramach Chrzanowskiego Dnia Kobiet.

Doba ma tylko 24 godziny, a chrzanowska biblioteka ograniczone możliwości kadrowe i finansowe. A jednak mnóstwo się tu dzieje. Wystarczy zajrzeć na stronę internetową mbp.chrzanow.pl albo do jej mediów społecznościowych. Grafiki pękają w szwach. W październiku bibliotekę odwiedził znany i ceniony autor reportaży Wojciech Tochman (w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki), a w kolejnych tygodniach: aktor Henryk Gołębiewski znany m.in. z serialu „Stawiam na Tolka Banana” (wizyta w ramach projektu Biblioteka po Sąsiedzku) oraz była Miss Polonia i restauratorka Ewa Wachowicz (VII Forum Regionalne między Małopolską a Górnym Śląskiem). Sporo działa się także w filiach w sołectwach. Jak udało się to wszystko zorganizować? I skąd pieniądze?

- Piszemy projekty, na które pozyskujemy pieniądze zewnętrzne z Ministerstwa Kultury czy z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnicstwa, m.in. z Programu Blisko, w ramach którego realizujemy projekt Biblioteka Po Sąsiedzku. Pozyskujemy także sponsorów, współpracujemy z wieloma partnerami, organizacjami i stowarzyszeniami. Jesteśmy otwarci na ludzi i blisko ludzi. I to jest właśnie recepta na sukces. Oczywiście punktem wyjścia każdej podejmowanej przez nas inicjatywy jest książka! – mówi Anna Siewiorek, dyrektor MBP w Chrzanowie.

Dyskusje o książkach i o kulturze, warsztaty rę-

kozielnicze, koncerty, spotkania autorskie, lekcje biblioteczne, biblioterapia, zajęcia językowe, nauka kodowania, zajęcia komputerowe... Oferta dla małych, dużych i tych całkiem dorosłych oraz seniorów. Można powiedzieć dla każdego coś interesującego. Skąd pomysły?

- Z rozmów z ludźmi, z naszego doświadczenia, jako bibliotekarzy, ale także z diagnozy, którą przeprowadziliśmy w 2022 r. Były to badania jakościowe i ilościowe, określające preferencje naszych czytelników w kwestii oferty. Dzięki temu wiemy, co i gdzie się sprawdzi. Biblioteka główna to duże wydarzenia i spotkania ze znanymi osobami świata literatury, kultury i sztuki. Filie to bardziej kameralne koncerty i więcej międzypokoleniowych warsztatów. W sołectwach do biblioteki chętnie przychodzą całe rodziny: babcia z wnuczką, rodzice z dziećmi – tłumaczy Anna Siewiorek.

Biblioteka współpracuje nie tylko z lokalnymi instytucjami kultury, szkołami i przedszkolami, ale nawiązuje także współpracę ponadlokalną. Dzięki temu rodzą się kolejne wydarzenia, jak choćby wspomniane Forum Regionalne pomiędzy Małopolską a Górnym Śląskiem, którego organizatorem jest Biblioteka, Muzeum Małopolski Zachodniej i Regionalny Instytut Kultury w Katowicach. Była to 7 edycja wydarzenia, organizowanego od początku przy wsparciu marszałków: województwa małopolskiego i województwa

śląskiego. Dzięki współpracy ze Szpitalem Powiatowym biblioteka zorganizowała kolejny raz Dzień Zdrowia Psychicznego, a współpraca z Agencją Rozwoju Małopolski Zachodniej zaowocowała zajęciami kulturalnymi dla uchodźców z Ukrainy.

- Najbardziej nas cieszy, że wokół biblioteki gromadzi się coraz więcej ludzi. Przychodzą nie tylko po książki, ale także po to, żeby się spotkać i po prostu porozmawiać. Czasem przy kawie i ciastku, bo przy bibliotece od 5 lat działa kawiarnia. Związują się też nowe grupy. Tak powstał klub Rozmowy o kulturze czy Pora dla seniora. Spotyka się u nas Klub Przedsiębiorczych Kobiet czy Onkogrupa. W bibliotece spotkają się wędkarze, harcerze, a zimą także działkowcy. To także miejsce spotkań rady osiedla, która ma tu nawet swoją skrzynkę na listy. Coraz prężniej działa Centrum Wolontariatu Po sąsiedzku – podkreśla dyrektorka.

Miniony rok był dla biblioteki niezwykle aktywny, a kolejny zapowiada się podobnie. Pracownicy zgłosili do dofinansowania trzy duże projekty: dla dzieci, dla młodzieży i dorosłych oraz dla seniorów (i nie tylko). W MBP znów mają pojawić się znani i lubiani. I choć nie o wszystkim można jeszcze napisać, to uchylimy rąbka tajemnicy, że gwiazdą Chrzanowskiego Dnia Kobiet będzie w tym roku Joanna Brodzik.

Czy wiesz, że...
Od stycznia do listopada 2023 r. w chrzanowskiej MBP: wypożyczono i udostępniono 174 718 zbiorów
zarejestrowano 99 897 odwiedzin
w spotkaniach, zajęciach, warsztatach, imprezach, lekcjach etc. wzięło udział 22 917 osób.

Chrzanów. Ulica Henryka. — Heinrichs-Anlagen.

Widok na Aleję Henryka z Sądem Powiatowym widocznym po prawej i Starostwem – po lewej, 1906 r. Ze zbiorów Muzeum w Chrzanowie.

W samym sercu Chrzanowa, przy malowniczej Alei Henryka, wznosi się imponujący gmach, który kryje w sobie fascynującą historię. To miejsce, obecnie pełniące funkcję siedziby Urzędu Miejskiego, nie zawsze wyglądało tak, jak teraz. Wróćmy wspólnie do przeszłości i odkryjmy tajemnice tego niezwykłego budynku.

Gmach przy Alei Henryka 20 jest jednym z najbardziej okazałych obiektów w Chrzanowie. Choć dzisiaj prezentuje się jako jedna całość, niegdyś składał się z dwóch odrębnych budynków. Ich historia sięga 1894 roku, gdy powstały prawdopodobnie według projektu inżyniera Franciszka

Urbańczyka lub Bolesława Chwastowskiego, przy nowo wytyczonej Alei Henryka.

Narozny budynek, pierwotnie własność dra Zygmunta Kepplera (burmistrza Chrzanowa w latach 1899-1912), zmienił swoje przeznaczenie w 1913 roku, gdy został zakupiony przez Starostwo Powiatowe. Wówczas mieścił w sobie m.in. biura starostwa, mieszkania starosty oraz sekretarza (zarządcy obiektu). Charakteryzował się on bogatą dekoracją, obejmującą m.in. ścięty naroznik z okazałym balkonem oraz boniowaniem, ryzality, gzymsy między kondygnacjami i belkowanie na ścianie strychowej. Okna, o zróżnicowanym rytmie, ozdobione były profilowanymi obramowaniami z gzymsami.

Sąsiedni budynek natomiast pełnił funkcję siedziby Rady Powiatowej. Składał się z dwóch części: jedno- i dwupiętrowej. Jego wnętrze zdobiła szczególnie imponująca sala posiedzeń z kasetonowym stropem. Na parterze mieściła się Powiatowa Kasa Oszczędności i mieszkanie sekretarza.

W 1930 roku oba budynki przeszły gruntowną przebudowę i zostały połączone. Niestety, w wyniku tych zmian, straciły niektóre elementy historyzujące, a gmach zyskał bardziej nowoczesny charakter. Kolejną zmianę przyniosła okupacja niemiecka podczas II wojny światowej, która wprowadziła własne modyfikacje w wyglądzie budynku (m.in. w części głównego wejścia).

Dzisiaj, przechodząc obok gmachu przy Alei Henryka 20, trudno nie zastanawiać się nad tajemniczymi dziejami, jakie kryje to miejsce. Warto czasem zatrzymać się i podziwiać to założenie

nie architektoniczne, jak i zagłębić się w historii ukryte w jej murach.

Do ważniejszych wydarzeń, jakie miały miejsce w tych wnętrzach należy zaznaczyć, iż podczas I wojny światowej w budynku Starostwa miał swoją siedzibę Powiatowy Komitet Narodowy. Powstał 22 sierpnia 1914 r. z inicjatywy hrabiego Mycielskiego, ówczesnego prezesa Wydziału Powiatowego i dyrektora kopalni „Siersza” Schimitzka. W spotkaniu założycielskim uczestniczył dr Zygmunt Marek, wystannik NKN. Na czele Komitetu w Chrzanowie stanął Edward Mycielski. Jego zastępcą został Antoni Schimitzek, sekretarzem Wojciech Krajewski. Członkami byli: Franciszek Baczakiewicz, Wincenty Bogucki, Józef Cehak, Tomasz Dąbrowski, Kazimierz Dobrzyński, Jan Grzelewski, Jakub Kamieński, Sussmann Kuhnreich, Henryk Loewenfeld, Franciszek Mika, Bogusław Mikucki, Franciszek Racek, Karol Smoleń, Stanisław Stokłoskiński, Franciszek Urbańczyk, Ignacy Wróbel. Antoni Schimitzek został też komisarzem wojskowym odpowiedzialnym za mobilizację. Do najważniejszych zadań Komitetu należało werbowanie ochotników do legionów, ich umundurowanie, wyżywienie i uzbrojenie; PKN organizował też szkolenia poborowych i ich transport do komendy. Zabezpieczał ponadto zakwaterowanie i prowiant dla nowozaciężnych. Prowadził zbiórki funduszy i środków na potrzeby legionów. Organizował odczyty i spotkania. Opiekował się rannymi i ich rodzinami lub zmarłych legionistów. Jedną z form zdobycia funduszy było fundowanie tarcz legionowych. Powstały takie dwie - z powiatu i z gminy Siersza oraz kolumna z Krzeszowic. Początkowo chrzanowski PKN działał dość prężnie. Z biegiem jednak czasu zapał ostygł i trudności stawały się coraz większe.

Mało osób wie (pamięta), że w 1925 r. na sali posiedzeń Rady Powiatowej, podczas uroczystego zebrania, przy obecności Księcia Metropolity Adama Stefana Sapiehy, zawiązało się Towarzystwo Pań Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo, które pracowało do 1939 r. na rzecz całego Powiatu Chrzanowskiego pod przewodnictwem ks. Jana Wolnego.

Marta Gawor, Kamil K. Bogusz
Muzeum w Chrzanowie im. Ireny i Mieczysława Mazarakich

Starostwo i Rada Powiatowa, przed 1918 r. Ze zbiorów Muzeum w Chrzanowie.

Dalekobieżnym z Chrzanowa

Na zdjęciu przyspieszony pociąg „SKALNICA” do stacji Żilina wjeżdża w perony przystanku kolejowego Chrzanów Śródmieście w maju 2008 roku. Fotografia autora.

Od 10 grudnia 2023 roku na przystanku kolejowym Chrzanów Śródmieście zatrzymują się cztery pociągi międzynarodowe. Dojedziemy nimi do Wiednia, Grazu, Pragi, Bratysławy i Budapesztu. W komunikacji krajowej dwoma z nich dotrzemy do Przemyśla, co otwiera Chrzanów na wschodnią ścianę Polski. Zmiana nastąpiła też w relacjach pociągów osobowych, których część kursuje do Czechowic-Dziedzic, Tarnowa czy Dębicy.

Chrzanowianie przywykli do tego, że pociągami z Chrzanowa można dojechać zasadniczo w dwóch kierunkach: do Krakowa lub do Oświęcimia. Po długim czasie kolejowej stagnacji, niskich prędkości i przedłużających się modernizacji, otwiera się nowa karta historii chrzanowskiej kolei. Nie po raz pierwszy jednak Chrzanów jest połączony koleją ze stolicą Austrii czy Pragę. Na przestrzeni 167 lat istnienia kolei w naszym mieście, pociągami można było pojechać w wielu kierunkach, na co wpływ miały rozmaite czynniki, wynikające z czasów, w których występowały.

W 1856 roku, gdy do Chrzanowa dotarła droga żelazna, miasto otrzymało przystanek kolejowy z dworcem przy ul. Kościeleckiej (dziś ul. 29 Listopada). Tu zaczęły zatrzymywać się pociągi z Wiednia do Krakowa, później kursujące dalej do Lwowa. W roku 1877 najkrótsza podróż pociągiem ze stolicy Austro-Węgier do Chrzanowa trwała 11 godzin i 51 minut. Czas przejazdu z Chrzanowa do Krakowa wynosił 1 godzinę i 20 minut.

Po 1918 roku połączenia do Wiednia na trasie dawnej Kolei Północnej nadal funkcjonowały, choć nie były realizowane na terenie jednego państwa, lecz trzech. Czasy przejazdu uległy skróceniu

i były sukcesywnie poprawiane w ciągu dwóch dekad istnienia II RP. W ostatnim rozkładzie jazdy, przed wybuchem II wojny światowej, najszybszy pociąg pokonywał odcinek Lwów – Chrzanów w 5 godzin 48 minut. Pociąg pośpieszny z Chrzanowa do Krakowa przemierzał ten dystans w 40 minut. W tym samym rozkładzie jazdy, na okres letni 1939 roku, w Chrzanowie zatrzymywał się pociąg pośpieszny, prowadzący wagony bezpośrednio na niezwykle długiej trasie: Bukareszt – Lwów – Kraków – Wiedeń.

Okres okupacji hitlerowskiej przyniósł kres pociągów pośpiesznych zatrzymujących się w Chrzanowie. Duża część Europy stała się jednym państwem pod jurysdykcją III Rzeszy, co wpłynęło na przeorganizowanie ruchu pociągów. W niektórych miejscach zniknęły granice, co umożliwiło uruchomienie nowych bezpośrednich połączeń. W innych miejscach granice te utworzono przerywając komunikację kolejową w dotychczasowym wyglądzie. Ciekawostką w tym bolesnym okresie historii jest sposób zorganizowania połączeń w naszej okolicy: większość pociągów osobowych z Trzebini przez Krenau (nazwa miasta Chrzanów w latach 1941-1944) kursowała do stacji Oderberg (dziś - Bohumin).

Ib. Z Krakowa w połączeniu ze Lwowa, Podwołoczysk Czernowiec do Wiednia.						
STACJE	P. pop.	P. osob.	P. osob.	P. miesz.	P. miesz.	P. miesz.
	1, 2 kl.	1, 2, 3 kl.	1, 2, 3 kl.	1, 2, 4 kl.	2, 4 kl.	1, 2, 3 kl.
Czernowiec, Restaur. Odj.	po poł. 2.47	rano 3.30	po poł. 5.—	P. mig. 54	—	2.47
Lwów, Restaur. "	noc 11.3	po poł. 4.45	rano 4.40	—	—	11.3
Kraków, Restaur. "	7.28	5.40	3.—	6.50	9.46	8.—
Zabierzów "	6. 1	3.22	7.24	10.25	8.30	—
Krzyszów "	8. 5	6.23	3.45	8. 6	10.54	9. 3
Trzebinia, Restaur. Przej.	8.24	6.44	4. 7	8.38	11.25	9.32
Przej.	—	—	—	—	—	prz. p.
Połącz. do Granicy i Mysłowic VIIIb.	P. 902	—	P. 934	—	—	—
z Granicy i Mysłowic VIIIa.	P. 931	—	—	P. 901	—	P. 931
Trzebinia, Restaur. Odj.	8.31	6.51	4.17	8.54	11.35	—
Chrzanów, Przystanek "	—	7. 1	4.27	9. 6	11.47	—
Libiąż "	—	7.12	4.38	9.23	12. 3	—
Chelmek, Przystanek "	—	7.23	4.49	9.38	12.17	—
Oświęcim, Restaur. "	9. 8	7.39	5. 6	10. 2	12.44	—
Jawiszów, Przystanek "	—	7.55	5.22	10.22	1. 3	—
Dziedzięce, Restaur. Przej.	9.35	8.13	5.40	10.43	1.24	—
Połączenie do Bielska-Białego VIIa	P. 881	P. 881	P. 883	—	—	P. 885
z Bielska-Białego VIIb.	P. 810	P. 810	P. 884	—	—	P. 836
Dziedzięce, Restaur. Odj.	9.40	8.23	5.46	10.58	1.36	—

Fragment rozkładu jazdy z 1877 roku. Ze zbioru autora.

Po wojennej zawierusze pociągi pośpieszne nie powróciły na linię Trzebinia – Chrzanów – Oświęcim. W pierwszych latach wynikało to z braku przejezdności szlaku z racji uszkodzonego mostu na Wiśle. Pomimo tego, w Chrzanowie zatrzymywał się pociąg pośpieszny kursujący w relacji Warszawa - Zakopane. Miał on nietypowy przebieg, gdyż od stacji Szczakowa jechał, dziś już nieistniejącą linią lokalną, w kierunku stacji Jaworzno, dalej przez Chrzanów, Bołęciny i Wadowice. Przyczyną powyższego był brak możliwości wytrasowania tego pociągu od Szczakowej w kierunku Trzebini, gdyż cała magistrala Opole – Katowice – Trzebinia – Kraków – Przemyśl była w pierwszych latach po wojnie szerokotorowa.

Odtwarzając zniszczony system kolejowy na przełomie lat 40. i 50, starano się zapewnić jakikolwiek ruch dalekobieżny, uwzględniając przy tym przystanki w mniejszych i średnich miastach. W rozkładach jazdy z tamtego okresu widnieją zatrzymujące się w Chrzanowie pociągi osobowe o długich i ciekawych relacjach: Bielsko – Kraków – Przemyśl, Żywiec – Kraków, a później także Zebrzydowice – Rzeszów. W 1952 roku podróż z Rzeszowa do Chrzanowa pociągiem osobowym trwała niewiele ponad 5 godzin.

W rozkładzie jazdy z 1969 roku pojawił się przyspieszony pociąg o charakterze turystycznym. Kursujący w sezonie letnim w dni świąteczne, pozwalał na dotarcie koleją z Chrzanowa do Ustronia. W latach 70. jego relacja została wydłużona do stacji Wisła Uzdrowisko. W 1975 roku pociąg pokonywał trasę z Chrzanowa do Wisły w 1 godzinę i 45 minut, co nawet współcze-

śnie jest wartością niezwykłą. Stanowiło to podstawę do utworzenia później pociągu pośpiesznego „Wisetka”, który pozwalał w krótkim czasie dostać się koleją z Chrzanowa w samo serce Beskidu Śląskiego.

Przełomem lat 80. i 90. z Chrzanowa można było wyruszyć w podróż do Jeleniej Góry. Przyspieszony pociąg wytrasowany przez Rybnik, Nysę, Wałbrzych komunikował ze sobą szereg miejscowości. W 2006 roku, w momencie zlikwidowania pociągu do Wisły – celem rekompensaty – kolej „zatrzymała” w Chrzanowie przyspieszony pociąg „Skalnica” do słowackiej Żiliny przez Bielsko, Żywiec i Zwardoń. Systematyczna degradacja infrastruktury, coraz niższe prędkości i długie czasy przejazdu, przestały sprzyjać rozwojowi oferty połączeń dalekobieżnych.

Bilety kolejowe na podróż do Bielska i do Ustronia. Ze zbioru autora.

Monotonia lokalnych połączeń kolejowych z Chrzanowa została przełamana w 2017 roku, kiedy to, po raz pierwszy od dziesiątków lat, rozpoczął kursowanie międzynarodowy pociąg IC Cracovia do Pragi. Chrzanów ponownie otrzymał połączenie dalekobieżne i to w dodatku do jednej ze stolic europejskich. Prace modernizacyjne odcinka Trzebinia – Czechowice wymusiły zmianę trasy tego pociągu, a jego powrót na chrzanowskie tory stał się możliwy po zakończeniu remontu linii. Szczęśliwie dla Chrzanowian, wrócił w towarzystwie trzech innych międzynarodowych pociągów, dzięki którym możemy odkryć aż cztery stolice Europy. Historia pociągów dalekobieżnych i międzynarodowych w Chrzanowie zatoczyła koło. A my? Po wnikliwej analizie rozkładu jazdy, z dużą śmiałością możemy sobie pozwolić na to, by nie dbać o bagaż ani o bilet i, stojąc na chrzanowskim peronie, po prostu wsiąść do pociągu byle jakiego, patrząc jak wszystko zostaje w tyle...

STOWARZYSZENIE
STACJA CHRZANÓW

Krzysztof Brandys

W telegraficznym skrócie

Miejsce integracji

W ramach Programu Grantowego „ZGOK Balin na rzecz lokalnej społeczności” przy ul. Pszczelnej w Chrzanowie powstała zadaszona drewniana wiata. Będzie służyć mieszkańcom osiedla Kąty podczas wydarzeń i imprez integrujących lokalną społeczność.

Zabawa naturalnie

W Chrzanowie powstał pierwszy naturalny plac zabaw dla najmłodszych. Zakres robót objął wykonanie i montaż urządzeń oraz elementów małej architektury wykonanych z naturalnych surowców. Do dyspozycji dzieci jest „balans”, zegar słoneczny, równoważnia, ławki w formie kłód drewna, tablice sensoryczne i schodki drewniane. Na placu zamontowane zostały także ławki, kosze i tablice informacyjne, a teren ma nawierzchnię z piasku i zrębków drewna. Powstała także drewniana ścieżka. Na placu zabaw zostały też posadzone wierzby, tworzące altany i tunel.

Winda już działa

Zgodnie z oczekiwaniami rodziców i postulatami dyrekcji w budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Chrzanowie, gdzie znajdują się oddziały integracyjne, zamontowano windę, która ułatwi przemieszczanie się dzieciom z niepełnosprawnością ruchową. Koszt prac to blisko 600 tys. zł. Gminie udało się pozyskać na ten cel ponad 283 tys. zł z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Natomiast ponad 311 tys. zł zarezerwowano w budżecie gminy. W ramach I etapu inwestycji wybudowano szyb windy i zamontowano windę. Do potrzeb dzieci poruszających się na wózkach inwalidzkich dostosowano także szkolne sanitariaty.

Nowa posadzka

W siedzibie Ochotniczej Straży Pożarnej w Chrzanowie zakończył się remont posadzki współfinansowany przez gminę i województwo małopolskie. Prace kosztowały w sumie 49 tys. zł. Z budżetu Chrzanowa przeznaczono na ten cel połowę tej kwoty, a drugą połowę przekazała strażakom województwo w ramach programu „Małopolskie OSP”.

Razem możemy więcej

Po 16 miesiącach pracy Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Aglomeracja Chrzanowska przyjęło Strategię Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Chrzanowa (w skrócie MOF Chrzanów). Znalazł się w niej plan działań, które zostaną zgłoszone do dofinansowania w ramach zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT). Chodzi o zadania, które pozwolą rozwiązać wspólne problemy wszystkich 5 gmin tworzących MOF Chrzanów. Strategia jest wspólna dla: Chrzanowa, Trzebini, Libiąża, Alwerni i Babcic.

Chętni na mieszkania

W ogłoszonym przez gminę naborze na najem lokali mieszkalnych, które powstają w ramach Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej SIM Zagłębie sp. z o.o., do urzędu wpłynęło 76 wniosków o zawarcie umowy najmu dla lokali mieszkalnych. Po zweryfikowaniu przez urzędników spełnienia warunków formalnych, przekazano je do dalszego procedowania przez spółkę. Pracownicy SIM Zagłębie będą się teraz kontaktować bezpośrednio z wnioskodawcami, by zawierać umowy o partycypację i umowy najmu.

Bon Aktywności Lokalnej

Od 2024 r. gmina Chrzanów będzie wdrażać nowe narzędzie wspierające aktywność osiedli, które w przeciwieństwie do sołectw nie mają funduszy osiedlowych. Chodzi o Bon Aktywności Lokalnej. Z inicjatywą uchwalenia go wyszedł radny Roman Madejski, jednocześnie przewodniczący rady osiedla Kąty, składając interpelację w tej sprawie. Burmistrz Chrzanowa skonsultował pomysł z przedstawicielami wszystkich rad osiedlowych, którzy jednomyślnie go poparli. W projekcie budżetu na 2024 r. ujęto 40 tys. zł na ten cel. Każde osiedle będzie mogło otrzymać po 4 tys. zł na działalność integracyjną, kulturalną i rekreacyjną mieszkańców.

Kolejowa rewolucja

Zmodernizowana linia kolejowa w Chrzanowie to nie tylko szybsza i bezpieczniejsza komunikacja po mieście, ale nowe, szybkie, a przede wszystkim bezpośrednio połączenia kolejowe z dużymi miastami jak Kraków, Tarnów czy Rzeszów. Co więcej od 10 grudnia pasażerowie mogą też bezpośrednio

z Chrzanowa dojechać pociągiem do dużych europejskich stolic: Wiednia, Pragi, Bratysławy czy Budapesztu.

Zlokalizowali źródło smrodu

Na zaproszenie burmistrza Chrzanowa przedstawiciele Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie spotkali się z mieszkańcami, by omówić wyniki ostatniej kontroli w Zakładzie Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Balinie. Została przeprowadzona od 22 czerwca do 14 sierpnia 2023 r. a jej celem było ustalenie źródła uciążliwości zapachowych. Z raportu wynika, że przyczyny są dwie: biologiczne przetwarzanie pozostałości z sortowania zmieszanych odpadów komunalnych oraz biologiczne przetwarzanie odpadów zielonych. Oba źródła pochodzą z placu dojrzewania znajdującego się na zewnątrz. Mimo bariery antyodorowej, która powinna neutralizować zapachy, a także przykrywania przyłazem na placu specjalnymi membranami, brzydkie zapachy wydostają się na zewnątrz i uprzykrza życie mieszkańcom. Według WIOŚ jedynym sposobem uniknięcia podobnych sytuacji w przyszłości jest jego hermetyzacja. Plac dojrzewania powinien zostać zamknięty w szczelnym kompleksie budowlanym z zespołem urządzeń oczyszczających powietrze. Z takim wnioskiem zwrócił się do ZGOK w Balinie burmistrz Chrzanowa. Wartość inwestycji to ok. 20 mln zł. ZGOK opracowuje koncepcję techniczną. Kolejny krok to uzyskanie decyzji środowiskowej.

Oddział WIOŚ w Chrzanowie?

W powiecie chrzanowskim i całej Małopolsce zachodniej funkcjonuje wiele zakładów oddziałujących na środowisko. Dlatego, podczas ostatniej wizyty przedstawicieli Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Chrzanowie, burmistrz Robert Maciaszek wyszedł z inicjatywą, by powstał tu oddział funduszu i na stałe dyżurował w nim przynajmniej jeden pracownik.

Wspierają pszczoły

Dzięki pszczelarzom z koła Cabanka w Chrzanowie udało się posadzić 50 sadzonek wierzby sachalińskiej, będącej znakomitym źródłem pożywienia dla pszczół i innych zapylaczy. Pełne nektaru kwiaty wierzby dostarczają im cennej pożywki w okresie wiosennego zbieractwa. To mały wkład w zachowanie i rozwój populacji pszczół na tym terenie, a także wspierają przykład troski o planetę.

Miś z odzysku

Ogromną kreatywnością wykazały się dzieci, które wzięły udział w konkursie „Miś z odzysku” organizowanym przez Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chrzanowie. W sumie zgłoszono aż 300 prac. Oficjalne rozdanie nagród odbyło się tuż po spektaklu Misiowy przyjaciel w reżyserii Anety Drzewieckiej. Na deskach sceny MOKSiR wystąpili pracownicy instytucji: Izabela Kramarz, Aneta Kobylecka, Aneta Suter i Wanda Maliszewska-Wszółek.

Bez zmian

W najbliższych latach Muzeum w Chrzanowie nadal będzie kierował jego dotychczasowy dyrektor Kamil Bogusz. Wygrał konkurs na to stanowisko, ogłoszony przez gminę. Nowy-stary dyrektor ma mnóstwo pomysłów na rozwój instytucji.

Przedszkolaki sadzą drzewa!

W ramach akcji #CzysteZieloneMiasta przedszkolaki i uczniowie posprzątały teren przy osiedlu Młodości w Chrzanowie oraz zasadziły 26 drzew w okolicy placu zabaw w Kościelcu. To była świetna zabawa i prawdziwa lekcja ekologii dla najmłodszych. Podobne lekcje będą organizowane cyklicznie.

Nowe garaże i miejsca postojowe

Rozpoczęła się ważna inwestycja na osiedlu Północ-Tysiąclecie w Chrzanowie. W sąsiedztwie skrzyżowania ulic Mieszka I i Sienkiewicza powstaje 18 garaży i 46 miejsc postojowych. Inwestorem jest gminna spółka Towarzystwo Budownictwa Społecznego w Chrzanowie.

ChBO rozstrzygnięty

Trzy zadania o łącznej wartości 285 tys. zł wygrały VII edycję Chrzanowskiego Budżetu Obywatelskiego i będą realizowane w 2024 roku. Tak zdecydowali mieszkańcy, oddając na nie największą liczbę głosów. Pierwszy projekt dotyczy sterylizacji oraz kastracji kotów wolno żyjących i opiewa na 35 tys. zł. Drugi projekt to „Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców gminy Chrzanów poprzez zakup zewnętrznych defibrylatorów AED oraz doposażenie OSP”, a kwota wsparcia to 150 tys. zł. Ostatnie zadanie realizowane w ramach ChBO to „Obudź swoje zmysły - sensoryczny ogród przy Szkole Podstawowej nr 1 z oddziałami integracyjnymi w Chrzanowie” z dofinansowaniem w wysokości 100 tys. zł.

Jaśniej na przejściach

Trzy przejścia dla pieszych funkcjonujące pomiędzy dworcem, szkołą podstawową i powiatowym ośrodkiem geodezji przy ul. Zielonej w Chrzanowie będą bezpieczniejsze dzięki zamontowaniu dodatkowego oświetlenia. Gminie udało się pozyskać na ten cel 144 tys. zł dofinansowania. Koszt doświetlenia jednego przejścia to od 50 do 60 tys. zł. Prace będą realizowane w ciągu najbliższych miesięcy.

Taniej i ekologicznie

Gmina zrealizowała kolejną zieloną inwestycję. Tym razem na budynkach przedszkoli samorządowych nr 4, 7 i 10 oraz na budynku żłobka miejskiego zamontowano panele fotowoltaiczne.

Wszystko po to, by było przyjaźniej dla środowiska, a także oszczędniej. Nowe rozwiązania, na które gmina pozyskała fundusze unijne, pozwolą zmniejszyć koszty utrzymania obiektów.

Wkrótce otwarcie

Wiosną mieszkańcy będą mogli zacząć korzystać z dobrodziejstw tężni solankowej, która powstaje w sąsiedztwie Miejskiej Biblioteki Publicznej, na osiedlu Północ-Tysiąclecie w Chrzanowie. Na inwestycję - „Budowa tężni solankowej przy ul. Broniewskiego na osiedlu Północ - Tysiąclecie w Chrzanowie na działce 1156/268, 1165/7” - gmina otrzymała pomoc finansową z budżetu Województwa Małopolskiego w wysokości 271 tys. zł na realizację w 2023 roku zadania pn. „Małopolskie tężnie solankowe”

Sprawdź u źródła!

W gąszczu różnych informacji coraz trudniej odróżnić prawdę od kłamstwa, a fakty od plotek i spekulacji. Jest na to jeden sposób: sprawdzać u źródła. Zgodnie z obietnicą kontynuujemy nasz cykl. W rubryce znajdziecie tematy wzbudzające największe zainteresowanie mieszkańców w mediach społecznościowych i przestrzeni publicznej wraz z komentarzami burmistrza Chrzanowa i jego współpracowników.

Przy nowym rondzie w Skarżysku stanie zabytkowa lokomotywa Ls40. Czemu nie w Chrzanowie?

Nieustannie dokładamy starań w promowaniu dziedzictwa przemysłowego naszego miasta, w tym znaczącej historii pierwszej Fabryki Lokomotyw – Fablok, stąd nasza dotychczasowa troska o wąskotorowy parowóz serii T49-1713 Ryś. W 2019 r. przeszedł on gruntowną renowację w Muzeum Przemysłu i Kolejnictwa na Śląsku w Jaworzynie Śląskiej. Niewątpliwie cennym i ważnym świadectwem kolejowego dziedzictwa Chrzanowa jest również parowóz TY42-118, który znajduje się przy ul. Fabrycznej. Naszym życzeniem byłoby przywrócenie świetności również jemu. Chociaż jesteśmy dumni z naszego dziedzictwa kolejowego, musimy przyznać, że remont tej lokomotywy wiązałby się z bardzo dużymi

nakładami finansowymi. Prowadzimy rozmowy z właścicielem - Stacją Muzeum w Warszawie, która powinien ponieść znaczną ich część.

Co dalej z Aleją Henryka? Przed laty była reprezentacyjną ulicą miasta. Trzeba przywrócić jej świetność. Kiedy gmina coś zrobi w tej sprawie?

W przyszłorocznym budżecie gminy zostały zabezpieczone środki na przygotowanie dokumentacji kompleksowej modernizacji Alei. W ramach projektu planowane jest również przedłużenie ul. Dobczyckiej do parku miejskiego oraz zlikwidowanie części ogrodzenia Domu Urbańczyka, aby wyeksponować ten zabytek i otworzyć otaczający go ogród. Będziemy starać się o pozyskanie środków zewnętrznych na realizację tej inwestycji. Pracujemy właśnie nad aktualizacją Gminnego

Programu Rewitalizacji Gminy Chrzanów. Warunkuje to możliwość ubiegania się o środki na tego typu przedsięwzięcia w ramach Funduszy Europejskich dla Małopolski 2021 - 2027.

? Gmina chce wybudować nowy dworzec autobusowy w innej niż obecna lokalizacji. Skąd pomysł przeniesienia dotychczasowego dworca?

Centrum przesiadkowe dla pasażerów korzystających z komunikacji miejskiej miałyby powstać przy ul. Wyszyńskiego na osiedlu Niepodległości w Chrzanowie. Obecna lokalizacja dworca ma wiele wad - działka jest niewielka, a na dodatek ZKKM utracił do niej prawo własności, działka wróciła do Skarbu Państwa. Nowoczesny dworzec powinien obsługiwać autobusy nie tylko niskoemisyjne, ale i elektryczne a w przyszłości może wodorowe. W nowej lokalizacji przewidziane jest również miejsce dla postoju autobusów i ich ładowania. Nowy dworzec eliminuje również wąskie gardło, jakim jest wiadukt nad ul. Krakowską, którego skrajnia pionowa nawet po przebudowie ma 3,20 m wysokości, co wyklucza możliwość przejazdu pod nim większości autobusów elektrycznych. Co więcej działka, na której ma stanąć nowy dworzec, umożliwia także budowę nad peronami dwukondygnacyjnego garażu. Dzięki temu miejsce to umożliwi również przesiadkę z samochodu na kolej i lokalną komunikację publiczną.

? Szacunkowa cena mieszkania w ramach Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej to prawie 10 000 zł za 1 m². Jakie są więc ich zalety, skoro są jednak droższe niż te oferowane przez deweloperów?

Proszę pamiętać, że to nie są mieszkania deweloperskie, z gołymi tynkami i wylewkami, ale mieszkania o wysokim standardzie, wykończone „pod klucz” - wykonane są już podłogi, płytki i tynki, otrzymujemy pomalowane ściany oraz zamontowane wanny, prysznice i umywalki. Co więcej pod blokiem powstanie duży parking podziemny. To o wiele więcej niż oferta deweloperska. To nie są też mieszkania komunalne, a mieszkania o wysokim standardzie w nowoczesnym budownictwie. Oferowane są tym, którzy chcieliby stać się po upływie 15 lat właścicielem mieszkania zabezpieczając na starcie jedynie 20% wartości lokum, bez zaciągania dużych kredytów hipotecznych i z możliwością natychmiastowego zamieszkania przy opłaceniu niskiego czynszu. To najtańszy sposób dojścia do własności wymarzonego mieszkania. Warto także zaznaczyć, że zwaloryzowana kwota partycypacji oraz stawka kredytu spłacana w miesięcznym czynszu najmu zaliczone zostaną na poczet ceny nabycia mieszkania w przyszłości.

Plac 1000-lecia w Chrzanowie.

KRONIKA CHRZANOWSKA

Wydawca: Urząd Miejski w Chrzanowie,

Aleja Henryka 20, 32-500 Chrzanów

Kontakt: Wydział Promocji i Rozwoju

e-mail: kronika@chrzanow.pl

Tel. (32) 7585-144; (32) 7585-142

Redaktor naczelny: Iga Szymkiewicz-Wnęk

Nakład: 8 000 egzemplarzy

Druk: AWstudio.com.pl